

Ikt. sz.: EUB-40/51-3/2015.

EUB-30/2015. sz. ülés
(EUB-53/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2015. november 25-én, szerdán, 13 óra 18 perckor
az Országház Nagy Imre tanácstermében (főemelet 61.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter éves meghallgatása</i>	5
<i>Lázár János tájékoztatója</i>	5
<i>Takács Szabolcs Ferenc tájékoztatója</i>	9
<i>Kiss Miklós Zsolt tájékoztatója</i>	15
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	17
<i>Lázár János válasza</i>	21
<i>Takács Szabolcs Ferenc válasza</i>	28
<i>Az ülés berekesztése</i>	30

Napirendi javaslat

1. Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter éves meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. tv. 41. §-a alapján)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bana Tibor (Jobbik), a bizottság alelnöke

Farkas Flórián (Fidesz)

Dr. Józsa István (MSZP)

Dr. Legény Zsolt (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Csöbör Katalin (Fidesz) dr. Hörcsik Richárdnak (Fidesz)

Gyopáros Alpár (Fidesz) Farkas Flóriánnak (Fidesz)

Firtl Máttyás (KDNP) Tessely Zoltánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dóczy Zsuzsánna, a bizottság munkatársa

Dr. Tamás Csaba Gergely szakmai tanácsadó

Meghívottak

Hozzászólók

Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter

Takács Szabolcs Ferenc államtitkár (Miniszterelnökség)

Kiss Miklós Zsolt államtitkár (Miniszterelnökség)

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 18 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm a meghívott vendégeinket, az Országgyűlés munkatársait és a napirendi pont előadóit.

Az első teendőnk a határozatképeség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív alapján az eseti képviseleti megbízásokkal együtt bizottságunk határozatképes.

Képviselőtársaim a törvényi előírásnak megfelelően e-mailben megkapták a napirendi javaslatomat. A mai bizottsági ülésünkön egyetlen napirendi pontot tervezünk megtárgyalni: Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter éves meghallgatása, az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy a napirendi ponttal kapcsolatban van-e kérdés, vélemény. *(Nincs jelzés.)* Ilyet nem látok. Szavazásra teszem fel. Ki az, aki egyetért a napirendi pont megtárgyalásával? Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)* A jegyzőkönyv számára is megállapítom, hogy bizottságunk egyhangúlag elfogadta a napirendet.

Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter éves meghallgatása

Tisztelt Bizottság! Hozzákezdünk a mai napi egyetlen napirendi pontunk megtárgyalásához, amely Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter éves meghallgatása. Engedjék meg, hogy bizottságunk nevében is tisztelettel köszöntsem Lázár János miniszter urat, Takács Szabolcs államtitkár urat és Kiss Miklós államtitkár urat. Köszönöm, hogy elfogadták a meghívásunkat.

A tavaly június elején kinevezés előtt meghallgatott három miniszter közül elsőként Lázár János minisztert köszönhetjük bizottságunkban, akinek a portfóliója az európai uniós ügyek tekintetében is egy rendkívül széles spektrumot ölel át, az általános uniós ügyektől kezdve az uniós források felhasználásán át számos operatív programig. Szeretném jelezni a bizottság számára, hogy bizottságunkban a Miniszterelnökség államtitkárai több alkalommal beszámoltak például a partnerségi megállapodásról és a feladatkörükbe tartozó operatív programokról, illetve az aktuális uniós kérdésekről. Ezúton szeretném megköszönni Takács Szabolcs és Kiss Miklós államtitkár uraknak, hogy amikor hívjuk őket, akkor mindig jönnek és beszámolnak bizottságunk előtt a portfóliójukat érintő európai ügyekről.

Tisztelt Bizottság! Bizottságunk szokásához híven a miniszteri meghallgatáson először a miniszter urat kérjük egy rövid expozé megtételére, utána lehetőség kínálkozik a két államtitkár úrnak a saját területükről való rövid beszámolóra, utána megnyitom a vitát. Összegyűjtjük a kérdéseket, és a kérdések után visszaadom a szót a miniszter úrnak, illetve államtitkár uraknak a válasza.

Tisztelt Miniszter Úr! Tessék parancsolni, öné a szó.

Lázár János tájékoztatója

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszter: Köszönöm szépen. Megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait. Köszönöm szépen elnök úrnak a tájékoztatás és a beszámolás lehetőségét. Ha megengedi elnök úr, röviden azzal kezdeném, hogy annak az indokát szeretném megerősíteni, ami miatt legelőször itt ültem, illetve álltam a bizottság előtt, ez pedig az, hogy az Európai Bizottság magyarországi képvisellete hogyan kerül a Miniszterelnökség szervezeti struktúrájába.

A kormány a kormányzás első időszakának, a 2010 és 2014 közötti időszakának a tapasztalatai alapján hozta meg azt a döntését, hogy a kormányzati ügyeken belül az európai bizottsági képviselőtünket a Miniszterelnökséghez helyezi. Tette ezt azért, mert az a meggyőződésünk, hogy nem külkapcsolati vagy külgazdasági és külügyminisztériumi kérdés az Európai Bizottságban való magyar ügyek helyzete, szerepe, jövője, hanem államon belüli ügy a szónak abban az értelmében, hogy ami ügyünk van az Európai Bizottsággal - legyen szó akár Magyarországgal, V4-ként vagy más tagállamokkal szövetségben -, azok kifejezetten a magyar állampolgárok életviszonyainak szabályozására, illetve rendezésére vagy rendszerezésére vonatkozó kérdések. Sokkal inkább belső piaci, mint külpolitikai vitáink vannak, ezért ez a feladat alapvetően államközi konzultáció és viszonyrendszer vagy kormányzati munka helyett egy államon belüli egyeztetési mechanizmus fönntartását indokolja. Ez egy izgalmas kísérlet, kevés példa van rá az Európai Unió területén, de ebbe az irányba haladnak a tagországok, és az első év után ezt mindenképpen sikeresnek nevezném.

Csak néhány ügyet mondok. Az, hogy Magyarországon milyen cigarettát lehet árulni a trafikokban, egészen biztos vagyok benne, hogy nem külpolitikai kérdés, hanem belső piaci kérdés. Az, hogy a Paksi Atomerőmű milyen versenyszabályok és milyen állami támogatás vagy tiltott állami támogatás, vagy engedélyezett állami támogatás vagy állami támogatás nélkül valósul meg, ez nem két, egymástól független államnak vagy szövetségnek a tárgyalásán múlik, hanem ez a magyar állam és az európai uniós különböző jogszabályok, jogi rendszerek összeegyeztethetőségének a kérdése. Vagy, hogy a kohéziós pénzeket hogyan használjuk fel, az biztos, hogy összkormányzati kérdés, és a magyar állam szempontjából, ha most a GDP számait nézem és a növekedéshez való hozzájárulásunkat nézem, akkor ez az ország egyik legfontosabb kérdése.

Vagy, a vidékfejlesztési források felhasználása nem külgazdasági vagy nem külpolitikai kérdés. Vagy az, hogy mennyi élelmiszer-felügyeleti díjat kell fizetni a Tescónak és mennyit egy Coop-franchise-ban működő cégnek. Vagy, hogy az elmúlt hetek vitáiból még soroljak párat, különböző adóviták vagy kötelezettségszegési eljárások, hogy mondjuk a helyben lakó földművesek közül azok, akik nem magyar állampolgárok, részt vehetnek-e a földárveréseken, ezek nem külpolitikai kérdések, hanem alapvetően érintik az ország napi működését. Ezért döntött úgy a kormány, szerintem helyesen, hogy ezt a feladatellátást, ezt a képviselőt centralizálja.

Két új szereplő van a pályán, az egyik Takács Szabolcs államtitkár kollégám, akinek röviden átadom majd a szót, hiszen az általános politikai képviselő, a magyar kormány és Magyarország általános politikai képviselője Takács Szabolcs államtitkáron keresztül valósul meg; a Tanácsban is ő képviseli Magyarországot. Másrészt pedig az új nagykövet, akinek a kinevezését önök támogatták, Várhelyi Olivér kollégám az, aki ezt a munkát végzi. Tehát az általános képviselőt ők ketten látják el, véleményem szerint eredményesen.

A kormányzati struktúrában belül a kormány az összes kötelezettségszegési eljárást, legyen szó akár energetikai kötelezettségszegési eljárásokról, vagy Paks ügyében indult kötelezettségszegési eljárásról, vagy olyan kötelezettségszegési eljárásokról, amelyek az élet részletkérdéseit szabályozzák, az Igazságügyi Minisztériumra bízta. Tehát az Igazságügyi Minisztérium képviseli Magyarországot a kötelezettségszegési eljárásokban, a jogi háttérmunkát ő biztosítja ehhez.

Ezenkívül a Miniszterelnökséghez még két speciális terület tartozik, az egyik a kohéziós pénzek elköltése, ami a felzárkózásunkat szolgálja, a másik pedig a vidékfejlesztési pénzek elköltése. Vitályos Eszter államtitkár kollégám felel azért, hogy az első fejlesztési időszakból, a 2007-2014-es időszakból a 9 ezer milliárd forintot elérje a kifizetés. Itt szeretném elmondani, hogy 4 ezer milliárd volt, amikor a

Miniszterelnökség ebbe beszállt, és 5 ezer milliárd forintot sikerült ennek az új struktúrának kifizetnie, a társmiszteriumokkal közösen. Tehát az a kérdés, hogy ez egy értelmes konstrukció: az, hogy Magyarország azon országok közé tartozik, amelyek nem veszítettek forrást, egészen biztos, hogy ezt dokumentálja és igazolja.

És ez kormányzóképeség kérdése nagyon sok esetben, és menedzsmentképeség kérdése. Ha nem így lenne, akkor mi is veszítettünk volna. Ha csak intellektuális képeség kérdése lenne, akkor önmagában az kevés lenne ehhez. Ez alapvetően szervezési és irányítási, vezetői készség és képesség kérdése, hogy ez a pénz kifizetésre került-e vagy sem. Még egyszer mondom: 2010-ben 972 milliárd forint volt a 9 ezer milliárdból a kifizetett összeg. Magyarország célja 8 200 milliárd forint kifizetése volt; most a 9 ezer milliárdtól már csak 150 milliárd forintra járunk. Tehát 2012-ig 4 ezerre ment föl, 2012 után pedig, 2015 decemberére 9 ezerre ment föl a kifizetés.

Az egy egészen más kérdés - és ez egy hosszú értékelést igényel, és szeretném kérni a bizottságot, hogy ebben legyen kezdeményező a Ház felé, hogy a Magyar Országgyűlés rendezzen egy konstruktív és értelmes vitát bizottsági szinten is, és a parlament plenáris ülésén is -, hogy az első hétéves ciklus pénzfelhasználásának mi a tanulsága, tehát hogyan használta fel Magyarország a rendelkezésre álló forrásokat, és ennek milyen társadalompolitikai következményei lettek; hogyan változott meg Magyarország ennek a pénznek a felhasználása okán, emiatt milyen társadalmi folyamatok indultak el. Ezt a Magyar Országgyűlés és a törvényhozás tűzze napirendre, értékelje. Mi ennek a hátterét kidolgozzuk. Igénybe vettünk külföldi és hazai tanácsadó cégeket is, amelyeknek az átvilágító munkát szántuk, és folyamatos monitoringmunkát végzünk mi magunk is, hogy hova pontosan mennyi pénzt adtunk, mire mennyit költöttünk. És akkor ebben a vitában alkalom nyílik a szabályosság-szabálytalanság kérdésének, a hatékonyság-célszerűség kérdésének a megvitatására is és a programok tartalmi szakszerűségének a megvitatására is.

Én sokszor elmondtam ebben a bizottságban is, hogy sajnós a magyar kormány mozgásteret 2010 után a programok beltartalmának átalakítását illetően kevés volt, részben azért, mert a források lekötésre kerültek, részben azért, mert az irányok az Európai Bizottságnál azért eléggé kőbe vannak vésve. De, csak hogy egy konkrét példát mondjak, az, hogy a magyar kormány a vidékfejlesztési forrásokat hova irányítja, hova teszi a fókuszot, mely csoportokat hoz előnyös hátrányba és mely csoportoknak nem biztosít versenyelőnyt, ez mégiscsak egy kormányzati döntés.

Most, amikor én több operatív programnak is a személyes gazdája vagyok, ilyen például a Vidékfejlesztési Operatív Program, vagy a közigazgatás korszerűsítésének operatív programja, akkor pontosan látom, hogy egy fejlesztéspolitikai támogatási döntési mechanizmussal, elvvel igenis lehet segíteni csoportoknak, és igenis lehet társadalompolitikai értékeket képviselni. Az Európai Bizottsággal van tárgyalási lehetőség. Ezt azért mondom, mert a kollégáimnak nemcsak az a feladatuk, hogy decemberre 9 ezer milliárd forintra tudják jelentést tenni az országnak, hanem az is feladatuk, hogy a 2014-2020 közötti EU-s pénzkiosztást beindítsuk. Ez rendkívül fontos, hiszen meggyőződésem szerint a 2-3 százalékos gazdasági növekedéshez az éves, legalább 1700-2000 milliárdos 2013-2014-2015-ös kifizetés érdemben járult hozzá. 2016-ban nyilván a ciklusváltás miatt a cél az, hogy 2 ezer milliárd forint legyen kötve. Ez egy nagyon ambiciózus cél ahhoz képest, hogy az előző program első négy évében 2007 és 2010 között 900 milliárdot sikerült lekötöni. Most a mi célunk, hogy a második év végére le tudjunk kötni 2 ezer milliárd forintot. Ez véleményem szerint egy nagyon komoly felelősség és feladat. Nem találkoztam még olyan emberrel, aki ennek a megvalósíthatóságát reálisnak gondolta volna, de a Miniszterelnökség soha nem kap olyan feladatot, amire azt mondják, hogy könnyű. Tehát most azon dolgoznak

a kollegáim, hogy előkészítsék a pályázati kiírásokat. 2500 milliárd forintnyi pályázati kiírásnak kell megjelenni az idén, ebből körülbelül 1500-nál tartunk, és még 2 ezer milliárdot ki fogunk írni decemberben. 1800 milliárd áll megjelenés és kiírás előtt. Ebben vannak több száz milliárd forintos infrastrukturális fejlesztési programok. Úgy gondolom, ez nagyon szoros konzultációt és nagyon szoros kormányzati munkát igényel.

Vitályos kolleganő nevében mondtam ezt, illetve részben helyette, hiszen az ő munkája erről szól, és most én fogom a kérdéseket megválaszolni őhelyette. De azt pontosan lássák, hogy az általános képviselő, tehát Magyarország általános képviselője Takács kollega kezében van, aki tapasztalt diplomata, szakdiplomata, karrierdiplomata, több ciklus óta a Külügyminisztérium szolgálatában áll, mindenhol dolgozott, különböző állomáshelyeken, különböző szinteken, és úgy gondolom, hogy ennek a követelménynek maximálisan megfelelt, amit vele szemben támasztottunk. Nem titok, hogy zajlik annak az Állandó Képviselőnek az átalakítása Brüsszelben, ahol körülbelül száz ember dolgozik, kilencven-egynéhány diplomatánk, és ez két részből tevődik össze: a Miniszterelnökség állományában dolgozó szakdiplomata és a tárcák által odadelegált diplomaták.

Én szeretnék szakítani azzal a szokással, hogy a brüsszeli Állandó Képviselő egy kifizetőhely legyen a szónak abban az értelmében, hogy kiérdemesült vagy más speciális érdemeket szerzett kollegák jó fizetés mellett ott jól ellegyenek. A magyar állam legfontosabb állomáshelye Brüsszel, a diplomáciai rangsorrendben a magyar állam legfontosabb állomáshelye jelen pillanatban Brüsszel, mert közvetlen érdekeket, nemzeti érdeket kell képviselni. A legfelkészültebb, a legjobb képességű és a legtehetségesebb fiatalokra van szükség ebben a munkában. Ez nem egy elfekvő, ide olyan emberekre van szükségünk, akik az ország érdekeit messze pártokon felülnyúlva vagy messze pártszempontokat meghaladó mértékben tudják teljesíteni. Itt nem elég fideszesnek lenni, itt jónak is kell lenni, azt kell mondjam, sőt, nagyon jónak is kell lenni ebben a minisztériumi struktúrában. Ezek a pozitív személyi változások zajlanak. Itt az alapelvárás az európai jogrendszerben való jártasság, képviselői képesség, hogy a több nyelv ismeretéről már ne is beszéljek.

A magyar szakdiplomataknak nagy vitákban és nagyon izgalmas csatákban kell részt venni. 12 milliárd eurós beruházás lebonyolítására kevés szakdiplomata van lehetősége. Hogy is mondjam, az, hogy valaki egy 12 milliárd eurós beruházásnál részt vesz a tiltott állami támogatás vizsgálatában vagy a beszerzési szabályok betartásával kapcsolatos vizsgálatban, az olyan joganyagismeret és olyan tartalomismeret, hogy majd az egyetemen fogja tanítani a saját maga által végzett munkát, olyan minőségű és olyan volumenű, olyan kvalitású intellektuális kihívásról van szó. Tehát ezt egy nagyon izgalmas munkának tekinthetjük, a magyar kormányzati, végrehajtó hatalmi munkán belül a legizgalmasabb az Európai Unió és Magyarország viszonya, Brüsszel és Magyarország viszonya, és ebben a legjobb emberekre van szükségünk, és ezt folyamatosan keressük és folyamatosan változtatunk is ennek érdekében.

Azt kértem Takács kollegától, hogy adjon egy rövid áttekintést, hogy hogy áll jelen pillanatban Magyarország és Brüsszel általános kapcsolatrendszer, melyek azok a viták, melyek azok az ügyek, amelyek az Európai Tanács napirendjén vannak. Mi a Parlammal nem foglalkozunk, tehát az Európai Parlament nem a mi asztalunk, mi az európai végrehajtó hatalommal foglalkozunk, a Bizottsággal, illetve az Európai Tanáccsal. Hogy ezeken az asztalokon jelen pillanatban milyen nagy ügyek szerepelnek, ennek az áttekintésére kértem Szabolcsot, de készen állunk részletkérdésekben vagy részügyekben is tájékoztatást adni. Miklóst pedig arra kértem, hogy egy gyors rezümét adjon, hogy a Vidékfejlesztési Operatív Program ügyei hogyan állnak, csak mintaképpen, mintavételképpen, hisz bármelyik miniszter társam, amely

operatív program gazdája, tudna adni egy ilyen tájékoztatást, és csak láttatni szeretném, hogy hogyan dolgoznak a kollegák.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Átadom a szót Takács Szabolcs államtitkár úrnak. Tessék parancsolni!

Takács Szabolcs Ferenc tájékoztatója

TAKÁCS SZABOLCS FERENC államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen a szót, miniszter úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Magam is köszönöm a mai meghallgatás lehetőségét és a meghívást. Ahogy a miniszter úr kérte, igyekszem röviden összefoglalni azt, hogy hogyan tudjuk értékelni az Európai Unió helyzetét, ami nyilvánvalóan egy nehéz feladat, hiszen egy nagyon nagy rendszert kell értékelnünk, és amikor az EU helyzetének az értékeléséről beszélünk, mindenképpen látnunk kell, hogy nem egy statikus helyzetet, hanem egy dinamikus, folyamatosan változó helyzetet kell értékelnünk. Ez az Európai Unió jellegéből, karakteréből fakad, hiszen folyamatosan olyan gazdaságpolitikai, pénzügypolitikai, társadalmi változások zajlanak az Európai Unión belül, amelyek folyamatos reakciókra készítetik a döntéshozókat mind az európai uniós intézmények élén, mind pedig természetesen a tagállamok élén.

Ezzel párhuzamosan az Európai Uniót kívülről érő kihívások, válságok, ha úgy tetszik, szintén folyamatosan befolyásolják az Európai Unió reakcióigényét és a reakciók szükségességét. Sokat hallani arról, sokat lehet olvasni arról, hogy az Európai Unió nagyon komoly bajban van, nagyon nagy kihívások érik, és én ezt nem akarom cáfolni, meg nem is tudom cáfolni, viszont azt szeretném elmondani, hogy az Európai Unió történelmében nagyon sokszor voltak olyan periódusok, amikor sokan már temették az Európai Uniót. Ha visszamegyek, mondjuk, a hetvenes évekbe, a '73-as energiaválság idején is sokan már úgy gondolták, hogy eljött a világvége. Az Európai Unió képes volt abban az időszakban is megfelelő válaszokat adni.

A kortárs számára persze mindig az adott korban lévő kihívások jelentik a legnagyobb fejfájást, és ez így is van rendjén, és azt is el kell mondani, hogy valóban párhuzamosan olyan sok válságnak, külső, illetve belső válságnak lehetünk a tanúi, amelyek kezelése nagyon komoly és felelős feladat elé állítja mind az intézmények vezetőit, mind az állam- és kormányfőket. Egyrészt 2008 óta egy olyan pénzügyi-gazdasági válságnak lehettünk tanúi, amelyből az Európai Unió tagállamainak ki kellett lábalniuk. Egyes tagállamoknak ez nagyon jól ment, például Magyarországnak, és itt szeretném azt is kiemelni, hogy 2014-ben az Európai Bizottság, illetve az Európai Központi Bank értékelése szerint is Magyarország volt az Európai Unió 28 tagállama közül a harmadik legjobban teljesítő gazdaság Málta, illetve Írország után. Ez egy nagyon fontos ténykérdés, amit mindenképpen rögzíteni kell, amikor az Európai Unió és Magyarország viszonyát értékeljük.

Azt is látjuk, hogy egyes tagállamok nagyon komoly válságba kerültek pénzügyileg, csak emlékeztetném a bizottságot a görög pénzügyi válság fejleményeire, illetve azokra a kihívásokra, amelyekre a görög társadalomnak és a görög kormánynak kell folyamatosan válaszolnia.

Ezzel egyidejűleg az Európai Unió közvetlen szomszédságában olyan mély biztonságpolitikai válságok zajlanak, amelyeknek a kimenetelét nagyon nehéz most meghatározni. Egyrészt az orosz-ukrán válság, amelyről ugyan keveset lehet hallani, és én azt gondolom - bár a jövőbe nem látunk -, hogy inkább egyfajta deeszkalációnak lehetünk tanúi, mintsem a válság mélyülésének, de ettől függetlenül az a válság még nem egy lezárt kérdés. És természetesen beszélnünk kell az Európai Unió úgynevezett déli szomszédságában található, nagyon mély biztonságpolitikai válságról, például a

szíriai vagy a líbiai válságról, amelyek alapvető hatásokkal bírnak az Európai Unió életére, az európai társadalmak mindennapjaira.

Az előző napok fejleményei is azt mutatják, hogy a Szíriában zajló válságnak olyan vadhajtásai, olyan dimenziói nyílnak meg, amelyek valóban egy nagyon komoly kockázatot jelentenek, például most az az esemény, amikor egyrészt Magyarország egyik szövetségesén, a NATO-n belül Törökország, illetve Oroszország között alakult ki egy komoly feszültség.

De nekem nem az a tisztem, hogy erről beszéljek - bár ezeket a kérdéseket nyilván nehéz függetleníteni mindattól, ami az Európai Unióban zajlik -, így én három témára térnék ki nagyon röviden, amik az Európai Unió helyzetét, illetve az európai döntéshozókat az utóbbi fél évben vagy, ha úgy tetszik, 2015 eleje óta folyamatosan kihívások elé állítják. Ez természetesen egyrészt a migrációs válság, illetve annak egy, azt gondolom, attól nem függetleníthető fejleménye, a terroristaveszély kihívásai. Ez két olyan válság, amely, azt gondolom, hogy azért nehezebb az Európai Unió számára, hiszen az európai döntéshozók nincsenek olyan helyzetben, hogy maguk ezeket megoldják. Tehát itt egyrészt egy széles nemzetközi együttműködésről van szó, és arra van szükség, és ez mindig sokkal bonyolultabb, amikor az embernek a saját sorsa másoktól is függ.

Ezzel párhuzamosan van egy olyan kérdés, amelyet válságnak nem neveznék, sokkal inkább egy olyan folyamatnak, amelyre komoly figyelmet kell szentelnünk. Ez pedig az, hogy az Európai Unió egyik nagyon fontos tagállamában, az Egyesült Királyságban felmerült néhány évvel ezelőtt, hogy az Egyesült Királyság társadalma hogyan gondolja, az ország életét inkább az Európai Unión belül vagy azon kívül képzelnék-e el. Erre a három kérdésre térnék ki röviden, de természetesen minden más olyan kérdéstről szívesen elmondom a véleményemet, amely a bizottság tagjait érdekelheti.

Azt gondolom, hogy a migrációs válsággal kapcsolatos magyar kormányzati álláspontot nem kell nekem ismételnem, ez mindenki számára egyértelmű és világos. Azt hiszem, egy nagyon markáns és pontos, kristálytiszta magyar álláspontot fogalmaztunk meg a válság kezdete óta. És ez az álláspont jöttányit sem változott, hiszen úgy látjuk, hogy a fejlemények a magyar kormány álláspontját egyre inkább igazolják. Ezzel együtt azt is el kell, hogy mondjam, hogy természetesen, amikor egy nemzetközi együttműködésben vagyunk bent, nem mindig az a legtaktikusabb, hogy arra emlékeztessünk mindenkit, hogy mi ezt megmondtuk már idejekorán, hiszen Magyarország az Európai Uniónak egy felelős tagja. Mi azt szeretnénk, hogy az Európai Unió egy erős, globálisan is versenyképes együttműködés legyen, és ezért nem gyengíteni akarjuk az Európai Uniót, hanem pont ellenkezőleg: szeretnénk erősíteni.

Viszont a mi véleményünk, amellyel messzemenőleg nem vagyunk egyedül, már olyat is lehet hallani, hogy Magyarország el van szigetelve, azt gondolom, hogy a tények ezzel ellentétesek. Egyrészt van egy nagyon erős közép-európai együttműködés, nemcsak a visegrádi országok együttműködése, bár annak ez egy markáns dimenziója, hanem általában a kelet-közép-európai országok a migrációs válságot nagyon hasonlóan ítélik meg. Ezzel párhuzamosan kialakult újra, ahogy a történelem során már oly sokszor, egy Kelet-Nyugat szembenállás, de ezt megint csak nem érdekünk mélyíteni, hanem inkább szeretnénk ezt puhítani, hiszen Magyarország számára az európai integrációnak a vívmányai nagyon fontosak. Ezek között például az uniós állampolgárok szabad mozgását és munkavállalását lehetővé tevő személyek szabad áramlása egy olyan vívmány, amelyet szeretnénk megőrizni.

Ezért tartottuk be folyamatosan a válság teljes spektrumában, dimenziójában azt a joganyagot, ami egyébként mindenki számára kötelező lenne. Magyarország a kevés olyan tagállamok közé tartozik, amelyek mind a schengeni, mind a dublini

szabályokat messzemenőig betartja. És amíg nincsenek új szabályok, jogilag máshova nem tudjuk magunkat sorolni.

Az álláspontunk továbbra is az, hogy a migrációs útvonal két végén nincsenek tiszta viszonyok, nincsen világos kommunikáció és nincsen kézzelfogható, konkrét célrendszer. Nyilván, ha úgy tetszik, a kibocsátó országok vagy a forrásvidékek problémáit nehezebb megoldani, nemcsak a háborús helyzetet, a biztonságpolitikai válságokat, hanem azt a mélyszegénységet sem, amely nagyon sok embert a Szaharától délre, vagy éppen Dél-Ázsia szegény országaiból.

Viszont amin lehetne változtatni, az a migrációs útvonalnak a másik oldala, a célországok kommunikációja. Ebben, úgy gondoljuk, hogy világos és egyértelmű állásfoglalásokat kellene tenni az ottani politikusoknak. Ez el is indult. Ha egy aktuális fejleményt említhetek: a svéd miniszterelnök, amely ország az egyik a két azon tagország közül, ahova migránsok tömege szeretne menni, tegnap már azt jelezte, hogy Svédország lassan kezd betelni, ezért azt kéri a többi tagállamtól, hogy mindenki arányosan vegye ki a részét. Én azt gondolom, hogy ez egy nemzeti hatáskör. Továbbra is úgy gondoljuk tehát, semmilyen olyan döntést nem fogadunk el, amelyet ránk erőltetnek, amely az akaratumkkal ellentétes. Így szavaztunk az illetékes tanácsban is, a Bel- és Igazságügyi Tanácsban, és ezt az álláspontunkat az Európai Bíróság előtt is megpróbáljuk megvédeni.

Tehát továbbra is azt gondoljuk, hogy a mi narratívánk hosszú távon kifizetődőbb, annak ellenére, hogy Magyarországot nagyon sok kritika éri a retorikája miatt, és látszólag minket elszigeteltek ebben az ügyben. Nem így gondoljuk. Mi úgy gondoljuk, hogy kitartónak kell lennünk, hosszú távon ez be fog igazolódni.

A válság súlyosságát az is bizonyítja, hogy az európai állam- és kormányfők április óta most, a hétvégén, vasárnap, hetedik alkalommal fognak válságtanácskozást tartani a migrációs válság kezeléséről. Ezúttal Törökország államfőjének a részvételével, amely nyilvánvalóan nagyon fontos partner kell, hogy legyen a válság hosszú távú, fenntartható kezelésében. Ezzel együtt a magyar kormány álláspontja egy picit eltér attól a fősodortól, amelyek azt próbálják láttatni, hogy az EU-török-megállapodás majd valamiféle hosszú távú gyógyírt fog jelenteni erre a válságkezelésre. Mi úgy gondoljuk, hogy az Európai Uniónak egy dolgot mindenképpen el kell kerülnie, egy olyan látszatnak a keltését, mint hogyha egyedül nem lenne képes ezt a válságot kezelni.

Egész egyszerűen Európa nem sodorhatja magát egy olyan helyzetbe, hogy egy nem európai uniós tagállam jóakarától és a jó szándékától, együttműködésétől tesszük függővé a válság kezelését. Ráadásul egy olyan tagállamról beszélünk, amely több, mint négy évtizede próbál az Európai Unió tagja lenni, és Európa nem fogadta még be. Tehát ez egy nagyon komoly kockázat, a sebezhetősége, de ezt szeretnénk elkerülni, de ezzel párhuzamosan a törökökkel nyilván kell egyeztetünk. Mi úgy látjuk, hogy ez önmagában nem fogja megoldani a válságot, egy újabb stációja ennek a folyamatnak. Nem tudom, hogy mikor lesz ennek vége, de a magyar kormány politikája, én azt gondolom, hogy konzekvens, vállalható és felelős politika ebben az ügyben.

A másik kérdés a terroristafenyegetettség kérdése. Nyilvánvalóan mindannyian döbbenettel tapasztaltuk azt, hogy Európa nagyon fontos városainak, fővárosainak a békés polgárait váratlanul érte az, ami történt Párizsban, de ami megtörtént már korábban Európa számos városában, fővárosában. Ebben a helyzetben, azt gondolom, nagyon fontos, hogy szolidárisak legyünk ezekkel a tagállamokkal. Azt kell mutatnunk, hogy Magyarországra számíthatnak, ennek a politikai és egyéb jelei nyilván megtörténtek. Ez is csak azt támasztja alá, hogy azzal együtt, hogy Magyarország nagyon fontosnak tartja mindazokat az alkotóelemeket, amelyek az európai

értékrendszert jelentik, a jogállamiság kérdése, a demokrácia kérdése, az emberi jogok kérdése, ezek nagyon fontos elvek, ezért nem szabad feladni, Európa ezekre épült. Ugyanakkor azt is el kell mondanunk, hogy az emberi jogokat nem lehet az emberi élet elé helyezni. Ez mindenki számára nyilvánvalóvá vált. És mindaddig, amíg teljesen beazonosíthatatlan identitású emberek érkeznek, ellenőrzés nélkül, tömegével Európába, addig sajnos a veszély továbbra is fennáll. Tehát nagyon fontos, hogy ezeknek az embereknek az emberi jogai ne kerüljenek az európai polgárok emberi jogai és alapvető biztonsági helyzete elé.

A terrorizmus nemcsak egy olyan kérdés, amely egy országot veszélyeztet, ez mindenkit veszélyeztet, nemcsak Európában, a világ számos részén szörnyű cselekményeknek lehettünk tanúi az előző időszakban, akár, ha mondjuk, csak tíz évet vesszük alapul. Itt egy nagyon komoly, nagyon felelős együttműködésre van szükség, és olyan dogmáknak, olyan elveknek a feladására is, amelyek azt gondolom, hogy a jelen körülményekhez már nem azonosíthatóak.

A harmadik kérdés, amiről röviden beszélnék, a brit reformjavaslat. Azt is látni kell, hogy a brit emberek számára nyilvánvalóan döntő lesz az, hogy az Európai Unió, mint egy nemzetek feletti entitás vagy együttműködés, mennyire életképes, mennyire képes arra, hogy az emberek hétköznapi kérdéseire egy hiteles választ tudjon adni.

A magyar kormány álláspontja és az érdeke az, hogyha egy mondatban szeretném megfogalmazni, Magyarország abban érdekelt, hogy egy erős és elégedett Egyesült Királyság, egy megreformált Európai Unió tagja legyen. A brit miniszterelnök körülbelül két héttel ezelőtt egy nyilvános levélben fejtette ki az álláspontját az Európai Tanács elnökének, illetve az európai állam- és kormányfőknek. Ebben a britek világosan megfogalmazták, négy területre lebontva, azt a javaslatcsomagot, amelyet fontosnak tartanak az Európai Unió reformja tekintetében.

Nem akarok végigmenni mind a négyen, de azt kell, hogy mondjam, hogy a brit reformoknak a 95 százalékaival azonosulni tudunk, hiszen a reformjavaslat arra irányul, hogy az Európai Unió a XXI. században, ellentétben korábbi évtizedek elképzeléseivel, nem egy nemzetek feletti együttműködéssé kell hogy fejlődjön tovább, hanem sokkal inkább a sokszínű európai nemzetállamok egyenrangú kormányközi együttműködésévé. A brit miniszterelnök úgy fogalmazott a levelében, hogy Európa mindenhol, ahol szükséges és a nemzetállamok mindenhol, ahol lehetséges. Azt hiszem, hogy ezzel a mondattal a magyar kormány egyet tud érteni. Ennek részeként például a nemzeti parlamentek szerepe is erősödhet. Mi abban vagyunk érdekeltek, hogy miközben megvédjük a magyar állampolgárok és mondjuk, az Egyesült Királyságban életvitelszerűen tartózkodó, ott dolgozó magyar állampolgárok érdekeit, mindenféle diszkriminációtól mentesítsük őket, ezzel együtt komolyan vegyük a britek aggályait. Magyarország számára Európa, az Európai Unió gyengébb lenne, ha az Egyesült Királyság társadalma úgy dönt, hogy ki fog lépni az Unióból.

Három kérdésre tértem ki, de természetesen az energiaunióval vagy a gazdasági és pénzügyi unióval kapcsolatban is nagyon szívesen válaszolok a kérdéseikre. Az időt nem akarom rabolni, de három olyan pontot emeltem ki, amely a legközelebbi nem rendkívüli, hanem rendes Európai Tanácsnak, a december 17-18-ai Európai Tanácsnak a napirendjén is lesz. Tehát három olyan aktuálpolitikai fejleményre próbáltam egy kicsit mélyebben rávilágítani, amelyet az európai állam- és kormányfők is meg fognak vitatni, de természetesen minden kérdésre szívesen válaszolok, ha felmerülnek. Köszönöm, miniszter úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Lázár János jelzi, hogy szólni kíván.)* Miniszter úr!

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszter: Elnök úr, mielőtt Kiss Miklós kollegámat szóra biztatná elnök úr, ha megengedné, annyit hozzátennék, hogy a magyar-brüsszeli relációban talán úgy lehetne összegezni a folyamatban lévő ügyeket - amibe a bizottságnak van betekintése, hiszen rendszeresen kér és kap is tájékoztatást az államtitkár kollegáktól, illetve ezek a kormányüléseken és a parlament napirendjén szereplő ügyek, tehát külön magyarázatot nem igényelnek -, hogy vannak értékviták és vannak érdekviták. Az értékviták nem alábecsülendők, mert pont a migráció mutatja meg azt, hogy mi az értékbeli különbség a magyar kormány szuverenitásbeli álláspontja és a brüsszeli integrációs törekvések között. Az Európai Bizottság egy része legalábbis vagy az Európai Bizottságot alkotó tagok egy része mindenféleképpen meg akarja szervezni a bevándorlást, mert az a meggyőződése, hogy ez jó Európának. A mi meggyőződésünk meg az, hogy meg kell állítani a bevándorlást, tehát nem megszervezni, hanem megállítani akarnánk. Ez mindenféleképpen egy fontos értékvita arról, hogy mit értünk Európa alatt.

Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a magyar kormány ne tartaná tiszteletben egy-egy ország igényét vagy szükségszerű helyzetét akár lelkiismereti okoknál fogva, akár gazdaságpolitikai vagy demográfiai okoknál fogva. Mi akceptáljuk, hogy Németországnak bevándorlóra van szüksége, de ebből a pragmatikus megfontolásból vagy ebből az értékelvű megfontolásból nem következhet az, hogy Magyarországon kötelező beletelepítés legyen. Az elképzelhetetlen. Tehát ez jól mutatja, hogy milyen típusú értékviták vannak. Én azt gondolom, hogy amikor a szakértők, köztük Takács államtitkár úr, azt mondják, hogy az Európai Unió főnállása alatt sok vitát megélt és mindent túlélte, azért nem becsülném alá ennek a mai vitának a jelentőségét, mert lényegét érintő kérdésekről van szó. Tehát az Európai Bizottság és az Európai Parlament egy nagyon karizmatikus, jól körülhatárolható csoportja meggyőződés szerint azt vallja, hogy minél több bevándorló van Európában, annál jobb Európának. Meggyőződésünk szerint ez az állítás nem igaz, nem helyes, ezért aztán értékviták zajlanak.

Aztán vannak persze érdekviták is. Az érdekviták mindig piaci-üzleti kérdések vagy kereskedelmi kérdések, kereskedelempolitikai kérdések körül zajlanak. Az, hogy Magyarországon ki szerezhet földtulajdont, egy nagyon súlyos vita lesz a következő két évben. Egy kötelezettségszegési eljárás van Magyarországgal szemben, amely a földtörvénnyel kapcsolatos, a földforgalmi törvényt vitatja az Európai Bizottság, és az Európai Bizottság elszánt abban, hogy megteremti azt, hogy Magyarországon jogi személyek földtulajdont szerezhessenek. Az Európai Bizottság a partjelzőt már kitette, a vita egyik lényeges fordítópontja, hogy az Európai Bizottság meggyőződése szerint Magyarországon engedélyezni kell, hogy jogi személyek földet vásárolhassanak. Ebből lesz egy kétéves procedúra, amely akár bírósági szakaszba is eljuthat, és ahol Magyarország meggyőződésem szerint érdekeivel ellentétes módon semmiféleképpen nem léphet még csak oldalra sem, nemhogy hátra. Tehát a magyar földforgalmi törvény körüli vita egy nagyon komoly érdekvita is lesz, azonkívül az értékjellegét sem becsülném alá.

Ugyanilyen kereskedelempolitikai vita például az energetikai vita egyes részei, amikor is azt pontosan kell látniuk, hogy a rezsicsökkentésből adódó teherviselésbe az Európai Bizottság érdemben beavatkozott. Ezek az eljárások, a kötelezettségszegési eljárások - amellyel Magyarország még mindig a középmezőnyben van - döntő mértékben bejelentésre indulnak, márpedig a magyar kormány által különadóval sújtott vagy hátrányos, számukra hátrányos jogszabályokkal sújtott gazdasági vállalkozások bejelentéseire. Az energetikai szolgáltató cégek, amelyek Magyarországon dolgoznak, följelentették Magyarországot az Európai Bizottságnál, és elmaradt hasznuk kompenzálását kérik. Az Európai Bizottság kihasználva a

jogrendszer adottságait, a cégekkel szorosan közreműködve el fogja érni azt, hogy a jövőben a rezsicsökkentés veszteségeinek, tehát a beszerzési és az értékesítési ár közötti különbségnek a költségét csak részben tudjuk a szolgáltatókra hárítani, egy részét nyilvánvalóan a magyar államnak kell viselni. Ez minimum így lesz a jövőre nézve, de könnyen lehet, hogy az Európai Bizottság visszamenőlegesen is elmarasztal bennünket. Hogy világos legyen mindenki számára, hogy milyen fajsúlyú viták zajlanak: ez éves szinten 100 milliárdos tétel, két évre visszamenőleg és hosszú évekre előre, hiszen nincs olyan politikai erő, amely az áram vagy a gáz árát emelni akarná. Ugyanakkor a szolgáltatók Brüsszelben nyernek védelmet kereskedelempolitikai, üzleti érdekeik érvényesülése kapcsán.

Az élelmiszer-felügyeleti díjnál nyilvánvaló, hogy nem az Európai Bizottság lelkiismeretes tisztviselői ülnek Brüsszelben és a hírekben olvassák, hogy úristen, Magyarországon a Sparnak és a Tescónak többet kell fizetni, mint a CBA- és a Coop-franchise-ot üzemeltető helyi vállalkozónak, hanem ezek a nagy multinacionális cégek kiváló ügyvédekkel fölvértezve odamennek Brüsszelbe, bejelentést tesznek, és amíg a bejelentésüket és a panaszukat vissza nem vonják, a Bizottság ezt kivizsgálja, és a vizsgálatnak az az egyik eredménye, hogy a magyar gazdaság szempontjából pozitív diszkriminációt az Európai Bizottság hátrányosnak minősíti, és Magyarországgal szemben az Európai Unióban példátlan módon gazdasági ügyekben, pénzügyi kérdésekben, olyan kérdésekben, amelyek valakinek a zsebét érintik, először került sor 2015-ben arra, hogy három belső magyar jogszabályt fölfüggesztett az Európai Bizottság végrehajtásában. Példátlan a magyar jogtörténetben, hogy egy magyar adótörvény végrehajtását az Európai Bizottság fölfüggeszti. Ez először fordult elő 2015-ben, tehát nem beszélhetek arról, hogy ezekben a vitákban az eszközök enyhülnének, egyre durvább eszközök kerülnek bevetésre. Magyarországgal szemben három alkalommal alkalmazta ezt a Bizottság, ami példa nélküli, nincs olyan tagállama az Európai Uniónak, amellyel szemben három alkalommal is egy belső jogszabály, egy törvény felfüggesztését alkalmazták volna. Tehát itt azért nagyon éles viták vannak.

Tulajdonképpen, ha nem magyar miniszter vagy magyar parlamenti képviselő lennék, akkor az Európai Bizottságnak azt a törekvését, hogy mindenáron az áruk szabad áramlását, a közös piacot, a versenysemlegességet biztosítani kell, és a tiltott állami támogatást tűzzel-vassal irtani, még meg is tudnám érteni, ugyanakkor nekünk meg az az érdekünk meg az a mandátumunk, hogy alapvetően érdekvédelmet hajtsunk végre, magyar érdekvédelmet hajtsunk végre. Itt a tiltott állami támogatásokról külön lehetne egy regényt írni, megszámlálhatatlan mennyiségű tiltott állami támogatással kapcsolatos vizsgálat zajlik, amelyben nyilvánvaló, hogy globális, Európán túlnyúló piaci-gazdasági érdekek szálláscsinálójaként az Európai Bizottság minden kétséget kizáró módon teremt lehetőséget arra, hogy magyar piaci szereplők hiányában multinacionális cégek Magyarországon például a bankszektorban jó pozíciókat foglaljanak el.

Amikor én az Európai Bizottságnál tiltott állami támogatás ügyében eljárrok - ami a legfölkészültebb csapata az Európai Bizottságnak, hiszen az Európai Unió lényegét adják a kereskedelmi jogi, versenyjogi, belső piaci viták, ebből indult az Európai Unió, nem pedig politikai unióként, hanem gazdasági unióként indult, mint tudják -, akkor azt tapasztalom, hogy az Európai Bizottság szerintem helytelenül figyelmen kívül hagyja azt a fontos közép-európai érvet - és itt V4-egység van -, hogy ezek a piacok, a magyar piac, a közép-európai, lengyel, cseh vagy szlovák piac torz piacok a rendszerváltozás utáni privatizáció következtében. Nincs arról szó, hogy erős nemzeti érdekkörben lévő vállalatok lennének, amelyek ugyanilyen versenyfeltételekkel indulnának, mint adott esetben más államok nemzeti vállalatai. Magyarországon nagyon sok szektorban, a bankszektorban vagy az energiaszektorban,

csak külföldi tulajdon volt lényegében az elmúlt húsz esztendőben. Tehát amikor magyar törekvéseket gátol az Európai Bizottság tiltott állami támogatás fegyverén keresztül, akkor nem arról van szó, hogy hasonló pozícióban lévő felek közötti vitákat próbál versenysemlegesítő eszközökkel elrendezni, hanem egy pozíció nélküli, kiszolgáltatott országgal szemben a nagy multinacionális cégeknek csinál helyet, illetve csinál bázist. Ez napi gyakorlat, amik olyan szintű ügyek, amik nem is érik el a parlament ingerküszöbét, ugyanakkor 10-20-30-40-50 milliárdos következményei vannak a bankszektorban, az energetikai szektorban.

Ezért azt gondolom, hogy a következő időszakban, bár ezek a viták és ezek az új ügyek, migráció, terrorizmus, Törökország, energetika, ezek új topikok az Európai Bizottság horizontján, de azt gondolom, hogy nekünk Brüsszelben és Magyarországon alapvetően olyan csapatokra van szüksége a végrehajtó hatalomnak, függetlenül attól, hogy melyik párt adja a parlamenti többséget, amelyek belsőpiaci vitában, kereskedelempolitikai vitában, versenyjogi vitában, tiltott állami támogatás vitában a legfelkészültebb jogászoknak tűnnek. Ma Magyarországon nincs tíz olyan ember, ma Magyarországon az állami szolgálatban nincs tíz olyan ember, aki ilyen ügyekben versenyképes nyelv- és tartalmi tudással bírva tudna odamenni Brüsszelbe egy technikai szintű, tartalmi szintű tárgyalásra. Én azt nagyon nagy felelősségemnek tartom, hogy ezt a tartalmi csapatot képes legyek megerősíteni.

Kiss Miklós kollégámnak hasonló vitái voltak az új Vidékfejlesztési Operatív Program elfogadása kapcsán. Azért itt mégis 11 operatív program elfogadásra került az elmúlt háromnegyed évben a Partnerségi Megállapodás megkötése óta. Ő azt a feladatot kapta 2014 nyarán, hogy írja újra az operatív programot, amit megtett, és erről röviden adna egy összegzést. Elnök úr, elnézést, hogy ezt közbeiktattam.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor kérem Kiss Miklós államtitkár urat, tessék parancsolni!

Kiss Miklós Zsolt tájékoztatója

KISS MIKLÓS ZSOLT államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Akkor igyekszem dióhéjban összefoglalni azt a feladatot, amit egy európai uniós pénzekkel foglalkozó államtitkárság tett és tesz a következő időszakban.

Államtitkárságunknak kettős feladata van, egyrészt azt a kettő programot, amely a 2007-2013 közötti időszakot jellemezte, pénzügyileg zárja. Ez a vidékfejlesztési program, az ÚMVP, illetve a halászati operatív program. Ezeknek a pénzügyi zárása zajlik jelenleg. 2015 év végéig el kell azt érniük, és el is fogjuk azt érni, hogy a teljes forrás felhasználásra kerüljön, mint ahogy a többi operatív program esetében is.

A másik komoly feladata pedig az államtitkárságunknak, amely 2015. január 1-jétől már Kecskeméten végzi a munkáját, hogy egy olyan új vidékfejlesztési programot dolgozzon ki és fogadtasson el az Európai Bizottsággal, amely a magyar társadalom és a magyar kormány számára is elfogadható. És nyilván nem kerüljük meg azt sem, hogy van egy magyar Halgazdálkodási Operatív Program is. Tehát összesen négy program tartozik az államtitkárságunk portfóliójához. Ebből kettő a 2007-2013 közötti időszakra vonatkozott, a másik kettő pedig a jövőt illeti.

Azt gondolom, egy nagyon fontos eredmény Magyarország számára, hogy a közös agrárpolitika megmaradt, és ennek keretein belül egy vidékfejlesztési programot 2015 augusztusában, nagy nehézségek árán ugyan, de elfogadtattunk a Bizottsággal. Jelentem, hogy ezt a programot sikernek könyveljük, hiszen minden olyan társadalmi, gazdaságpolitikai kérdést megoldottunk benne, amelyet a magyar kormányzat feladatul tűzött számunkra, és amelyet az Európai Bizottság is elfogadott.

Ez az első vidékfejlesztési program, amely rögzítette azokat a társadalompolitikai kérdéseket is, amelyekre korábban nem volt lehetőség, illetve nem volt rá szándék, mégpedig olyan ügyekben például, hogy a beruházások esetében rögzítette ez a program, hogy a források 80 százalékát csak és kizárólag egyméretű gazdaságok vehetik igénybe. És ezen túlmenően pedig még tettünk olyan rögzítéseket ebben a programban, amelyekkel el tudjuk azt érni, hogy a magyar mezőgazdaságban dolgozó kis-és közepes vállalkozások erősödjenek meg elsősorban, hiszen a korábbi időszak forráskoncentrációját nekünk meg kellett törni, mert az nem egészséges állapot egy agrártársadalomban, hogyha a források 50 százalékát az arra jogosultak 1 százaléka tudja igényelni. Ezen mi mindenképpen változtatni kívántunk ebben a programban

Ezzel el fogjuk tudni érni azt, hogy a mikro-, kis- és közepes vállalkozások is sikeresek legyenek a következő években. Ezen túlmenően persze olyan céloknak is meg kellett felelnünk, amelyek azt mondják ki, hogy a vidékfejlesztésbe áramló pénzek, a vidékre érkező pénzek hatására ne csökkenjen a munkahelyek száma, mint ahogy az volt 2007-2010 között, hanem mint ahogy 2010 után láthattuk, a munkahelyek száma is növekedjen. Ezt pedig csak akkor tudjuk elérni, hogyha olyan ágazatokat kívánunk ezekből a pénzekből fejleszteni elsősorban, amelyek ebben jeleskedhetnek is, és az ilyen munkaerő-igényes ágazatok: az állattenyésztés, a kertészet, az erdőgazdálkodás és az ehhez kapcsolódó feldolgozóipar fejlesztése.

Azon túlmenően persze, hogy ezt a programot mi átírtuk és a Bizottsággal elfogadtattuk, a legfontosabb feladatunk az, illeszkedve a kormányzat szándékához, hogy a következő évek pályázatait is minél hamarabb meghirdethessük, és szándékaink szerint 2016. évig az összes ehhez kapcsolódó pályázatot meghirdessük, ráadásul úgy, hogy még az idei esztendőben a források több, mint a felét lehetőleg még az év végéig hirdessük meg. Ez egy eléggé ambiciózus terv, de azt gondolom, hogy teljesíthető.

A másik pedig nyilván az, hogy az eddig már futó pályázatokat, részben azokat is, amiket még a Miniszterelnökség ideje alatt nyitottunk meg, zárjuk, a források 100 százalékban kerüljenek felhasználásra, és hogyha ennek a felhasználásnak egyébként valamilyen jogszabályi feltétele lenne, akkor ezeket rendezzük. Ennek értelmében az eljárásrendben is több, mint tizenkét alkalommal módosítottunk részben a pályázati felhívásokon, részben pedig a jogcímrendeleteken, pontosan annak érdekében, hogy a gazdák minél egyszerűbben és minél könnyebben hozzá tudjanak férni ezekhez a pénzekhez, és a 2015. évi zárást, amely minden tagállam számára teljes mértékben kötelező, ezt tudjuk tartani.

Fontos kiemelnem még, hogy azon túlmenően, hogy a programot kidolgoztuk, egy olyan eljárásrend került kidolgozásra, egyébként az összes operatív programmal összhangban, amelyet a 272/2014. kormányrendelet rögzít. Ez az eljárásrend biztosítja azt is, hogy a korábban rugalmatlannak tűnt pályázati háttérjogszabályokat egy egységes eljárásrenddé ötvözzük, és mindenki számára valóban egy átláthatóbb, könnyebben alkalmazható és egyszerűbb pályázati rendszer kerüljön kidolgozásra.

Amit még fontos elmondanom - és egyrészt azért nem merülök bele a részletekbe, mert szűk az időkeret, másrészt pedig néhány héttel ezelőtt helyettes államtitkár kollégám részletesen be tudott számolni a programokról -, ami még fontos, azt gondolom, a bizottság számára, hogy a magyar Halgazdálkodási Operatív Programnak, amely több, mint 15 milliárdos forráskerettel bír - ez több, mint 12 százalékkal több az előző, hétéves ciklushoz képest - a végső változata benyújtásra került még novemberben az Európai Bizottság számára, és a visszajelzések alapján még az idén decemberben el fogják fogadni ezt a programot. Ezzel el fogjuk azt érni, hogy semmiféle forrásvesztés nem lesz, sőt, olyan halgazdálkodási pályázatokat, olyan halgazdálkodási fejlesztéseket kezdhet meg végre Magyarország, amikre évek óta nagy az igény.

Dióhéjban, azt gondolom, ennyit, és hogyha bármilyen kérdés van, természetesen állok rendelkezésükre. Köszönöm szépen.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen, tisztelt miniszter úr, államtitkár urak. Mielőtt a vitát megnyitom, engedjék meg, hogy a miniszter úrnak és a Miniszterelnökség államtitkárainak az Európai ügyek bizottsága nevében megköszönjem azt a nyitottságot, hogy mindig készen álltak arra, hogy bizottságunk ülésén részt vegyenek, ha kell, beszámolóval, ha kell, a vitákban. Én úgy hiszem, hogy ez az együttműködés példaértékű.

Másodszor: elismeréssel szeretnék szólni arról a munkáról, amit ön és az ön munkatársai végeznek Brüsszelben, a sok-sok kritika és kritikai megjegyzés ellenére is. Csak két dolgot szeretnék említeni. Ön fel merete vállalni azokat a nyílt vitákat Brüsszelben, amelyeket sikeresen megvívott az ország érdekében, például a kötelezettség-szegések ügyében, vagy a kohéziós alapok kifizetései a kérdéseiben. Az a gyakorlat, amit ön végez Brüsszelben, sok kritikát váltott ki, de mégis meghozta az eredményét. Köszönjük.

Ennek köszönhetően például a 2007-2014. pénzügyi keretben Magyarország abszorpciós képessége a 100 százalékot fogja közelíteni, majd ha 2015. december 31-én végképp lezárjuk ezt a ciklust. És hadd mondjam el, hogy akik ismerik az Európai Unió történetét, ez nagyon nagy dolog, hiszen korábban az Európai Unió tagországai úgy mérték egymást, hogy kinek mennyi az abszorpciós képessége, hány százalékát tudta az uniós támogatásoknak lehívni. Ha megnézzük, volt olyan pénzügyi időszak, amikor Németország közelítette a 70 százalékot, és az első között végzett. Görögországról vagy a többi országról most nem beszélek. Tehát ez egy óriási dolog, hogy Magyarország el tudja érni a közel 100 százalékos abszorpciós képességét. Úgy hiszem, ez nagy teljesítmény.

A második dolog, amit megemlítek, hogy ön föl merete vállalni a sok kritikai megjegyzés ellenére is azt, hogy a 2007-2014-es pénzügyi ciklus utolsó harmadában átalakítsa a magyar uniós források pályázati rendszerét, amivel azt érjük el, hogy 2015. december 31-ig minden egyes centet fel tudunk használni. Itt van az európai politikánk igazi értékelése, hiszen az ország polgárai azon tudják lemérni leginkább az európai politikánkat, hogy mennyi támogatást tudnak kapni a polgárok, a vállalkozók, a civil szervezetek.

Végül: egyetértek azzal, amit a miniszter úr expozéjában említett, hogy az európai ügyek - mint volt ez korábban a 2004-es csatlakozásunk előtt - már többé nem Magyarország külügye, hanem Magyarország belügye. Ennek megfelelően alakították át a kormányzati struktúrát. Én úgy hiszem, hogy ez a működés, amit látunk akár Magyarországon, akár Brüsszelben a Miniszterelnökség részéről, csak köszönetünket tudjuk kifejezni, annak ellenére, hogy sok-sok vita övezi az önök tevékenységét.

Tisztelt Miniszter Úr! A vitát megnyitom. *(Jelzésre:)* Az alelnök úrral kezdjük, utána folytatjuk képviselőtársaimmal.

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a lehetőséget. Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Urak! Köszönöm szépen a beszámolót. Én elsőként a migrációs ügyben szeretnék kérdést feltenni. A nemzeti konzultáció során megfogalmazott magyar és aztán, azt követően a magyar kormány aggodalmi és helyzetértékelése elsőként az Európai Unióban hazánk demokratikus elkötelezettségének a megkérdőjelezését hozta, azonban azóta sok víz lefolyt a Dunán. Ha visszaemlékezünk rá, a miniszterelnök úrnak az Európai Tanácsban képviselt javaslatai közül az az egy, ami nem került elfogadásra, és ami az egészen talán a

kulcsát jelentette volna, a schengeni határok védelme, mintha mostanra úgy mutatkozna, hogy ebben vannak előrelépések. Az első kérdésem az lenne, hogy hogyan látják önök, mennyire van ez kézzelfogható közelségben, hogy itt valós lépésekre kerül sor az Európai Unió schengeni határainál.

A második kérdés is még a migrációt érinti. Amikor a határvédelemről döntött a kormány, akkor létrehozott a jogszabály olyan tranzitónákat, ahol a migrációban részt vevő emberek regisztrációja történik. Ezzel párhuzamosan felmerült a kérdés, hogy azok a befogadóállomások, amelyeket a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal üzemeltet az ország több pontján, talán értelmesebb, ha bezárásra kerülnek. Ilyen irányú döntés is született. Ugyanakkor mint bicskei képviselő én kérdezném, hogy ennek a további lépéseit tervezi-e a kormány, és ha igen, akkor a bicskei befogadóállomás tekintetében - amely migrációs táborra alakult át a legnagyobb tömegeket megmozgató időszakban, a város lakosságának a 15 százalékát tették ki a táborban lakók - számíthat-e Bicske lakossága arra, hogy ez a tábor is bezárásra kerül?

A harmadik kérdés pedig a kötelező betelepítési kvótákkal kapcsolatos. Itt ténylegesen az lenne a kérdésem, hogy mennyire látszik változás abban, hogy mások hogyan gondolkodnak erről, és az egységes európai álláspontban van-e elmozdulás.

A következő kérdéskör, amivel kapcsolatosan kérdéseket szeretnék feltenni, a fejlesztéspolitika. A miniszter úr úgy fogalmazott, hogy a magyar állam legfontosabb állomáshelye Brüsszel. Arról is beszélt, hogy értékelni kell az előző, a 2007-2013-as ciklus tapasztalatait. Én az iránt szeretnék érdeklődni, hogy a közvetlenül elérhető európai uniós források Magyarországra vonzása tekintetében az előző ciklus hogyan értékelhető, és ennek a tapasztalatai alapján a következő ciklusban milyen terveink vannak. Azt is látjuk a végeken, hogy a legnagyobb jó szándék ellenére is vannak olyan fejlesztési célok, amelyeket nem sikerült az európai uniós források igénybevétele mellett pályázati rendszerbe illeszteni. Az iránt érdeklődnék, hogy a nemzeti források allokálása ezen területekre milyen módon kerül értékelésre. Tisztelettel köszönöm a beszámolót.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Józsa képviselő úr következik.

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Azzal fejezte be, hogy elismeréssel akar szólni meg kérdezni; én meg meréssel akarnék kérdezni, kicsit időben előretekintve. Bizonyos nyilatkozatai a miniszter úrnak bizonyos szkepticizmusra engednek következtetni. Hogyan látja az Unió jövőjét most inkább szigorúan a támogatási rendszert tekintve? Néhány nyilatkozatból úgy tűnik, mintha lemondani látszanának arról, hogy 2020 után kohéziós alap működni fog. Mi Magyarország álláspontja arról, hogy igényt tart-e 2020 után a kohéziós alapok fönntartására és erre mennyi esélyt lát? Hogy látja az Unió jövőjét e tekintetben, miniszter úr?

A másik egy, a magyar lakosságot sokkal kényesebben és érzékenyebben érintő kérdés, ez a lakossági energiahatékonysági pályázatok kérdése. A legutóbbi beszámolója szerint - vagy ha nem ön, akkor valamelyik államtitkára mondta el itt a bizottság előtt, pontos számra nem emlékszem, de - 100 milliárd körüli érték szerepelt az együttműködési megállapodás valamelyik fejezetében épületszigetelésre, lakossági energiahatékonysági támogatásra. Meg tudják-e találni ennek a lehetőségét? Mert azt el tudom képzelni, amit mondott, hogy közvetlen magánszemély nem lehet elszámoló az Unió felé, de mondjuk, egy társasház már lehet, egy lakószövetkezet lehet, ha a kormányzat létrehoz, mondjuk, az MFB-n belül egy olyan célszervezetet, ami ezzel foglalkozik, hogy a lakossági energiahatékonysági fölhasználásokat kezeli egy ilyen közbenső jogi személyként. Tehát más területen sokkal nagyobb találékonyságot

láttunk a kormányzat részéről. Van, aki azt feltételezi, hogy ez a 3 százalék középületi törvényben vállalt felújítási kötelezettség viheti el a gondolkodást erről a területről. Mi nagyon szeretnénk az MSZP részéről, ha a lakossági energiahatékonysági célok az eredeti elképzelések szerint támogatásra kerülnének.

A végére pedig ez a megbízható partner kérdés az Országos Roma Önkormányzat esetében. Mit jelent a miniszter úr azon kijelentése, hogy teljes mértékben Farkas Flóriánba helyezte a bizalmát? Ez az ártatlanság vélelme, vagy esetleg valami több is van mögötte, esetleg vizsgálati eredmény - pozitív vagy negatív - , mert én nem ástam bele magam ebbe a témába, de amit a közbenső hírek hoztak, nem egészen megnyugtatóak, hogy megbízható partner-e az Országos Roma Önkormányzat. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bana alelnök úré a szó.

BANA TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Urak! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a beszámolókat. Véleményt is mondanék, és kérdéseket is feltennék. Amit a forrásokkal kapcsolatban mondott Lázár miniszter úr, azt én is fontosnak tartom, hogy legyen arról érdemi vita a plenáris ülésen, hogy hogyan sikerült az előző ciklusban ezeknek a felhasználása. Mi ezt a kérdést több alkalommal feszegettük már, és azt nagyon fontosnak tartom ebben az esetben, hogy a közvetett hatásokra is kitérjünk, valamint arra, hogy azon túl, hogy nagyon komoly arányszámok hangzottak itt el, és a 2014-2020-as időszak vonatkozásában is ambíciózus tervei vannak a kormánynak, lássuk, hogy milyen célokra mentek, mennek el ezek a pénzek. Gondolok itt egyfelől arra, hogy nem mindegy, hogy milyen módon használjuk fel olyan szempontból, hogy a gazdaságélénkítés, foglalkoztatásnövelés érdemben jelentkezik-e, és nem presztízsberuházásokra költjük-e el ezeket az összegeket. A másik pedig az, hogy milyen körhöz jutnak ezek a támogatások. Ezt is vizsgálni kell akkor, amikor erről a kérdéstről beszélünk.

A mostani hét év vonatkozásában kormányzati oldalról elhangzott az a vállalás, hogy a pénzek 60 százalékát gazdaságfejlesztésre fogjuk fordítani, és a jövő év kapcsán is hallhattuk a számokat. Én azt kérném, hogy mindenképpen kapjunk egy rendszeres beszámolót erről itt, a bizottság ülésein. Tehát amellet, hogy szerintem is fontos az, hogy a plenáris ülésen vitázzunk ezekről a kérdésekről, mi keressük is ennek a lehetőségeit, az érdemi tájékoztatást is szeretnénk kérni önöktől.

Takács Szabolcs államtitkár úr részéről a brit kezdeményezések kérdése előjött, amit én mindenképpen pozitívumként értékelek, de itt azért megjegyezném azt, hogy sajnos nem minden esetben láttuk az egyértelmű elkötelezettséget, hiszen emlékeztetnék arra, hogy a költségvetési paktum vonatkozásában Orbán Viktor annak idején arról beszélt az Országgyűlésben, hogy megfontolandó lenne a brit álláspont támogatása. Aztán közel egy hónappal később pedig az Európai Tanács ülésén mégis támogatta Magyarország és a miniszterelnök úr ezt a javaslatot.

Ugyancsak Orbán Viktor beszélt arról egy visegrádi négyes konferencián, hogy eltelt már tíz év a csatlakozásunk óta. Ilyen módon most már lehetőségünk van arra, hogy a megfelelő partnereket megtalálva - ez jelentheti adott esetben a V4-es együttműködést is, de természetesen az ügyek mentén más partnerekre is gondolhatunk - fellépjünk a saját nemzeti érdekeink minél határozottabb érvényesítése érdekében. Ami azért is fontos lenne, mert azt a közvélemény-kutatási adatok is alátámasztják, hogy a magyarok kétharmada elutasítja az Európai Unió további mélyítését. Tehát lehet azt mondani, hogy a nemzetek Európája koncepcióját képviseli a lakosság.

És egyébként, amit az államtitkár úr mondott, az is ebbe az irányba mutat, hiszen a britek által, Cameron által megfogalmazott kezdeményezések is ilyen irányt vesznek. Ezért valóban jó lenne, hogyha érdemi reform történne uniós szinten, és szeretnénk azt látni, hogy a gyakorlatban is megtörténjen ezekben a kérdésekben Magyarország részéről a fellépés; gondolok akár arra, hogy a nemzetállami parlamentek további jogosítványokat kapjanak, mondjuk a piroslapos eljárás tekintetében, meggátolva ezzel olyan intézkedéseket, jogszabályokat, amelyek a szuverenitásunkat mélyen érintik.

És amely ügyeket én fontosnak tartanék még, nyilván itt minden részletbe nem tudok belemenni az időre való tekintettel, de például a termőföld kérdése, amiről beszéltünk. Most zajlanak a földárverések. Ezek kapcsán szomorúan tapasztaltuk azt, hogy Rajkán 88 hektár külföldi kézre került, emellett pedig Kaposvárról is vannak olyan információink az ottani földárverésekről, tehát nemcsak a győriről, hogy külföldiekhez jut a magyar termőföld. Tehát itt várnánk az érdemi szabadságharcot a kormánytól.

És a másik fontos kérdés pedig a nemzeti kisebbségek, az őshonos kisebbségek ügye. A hétfői bizottsági ülésünkön tárgyaltuk az országjelentéseket, és ismét elképedve tapasztaltam, de nem meglepődve egyébként azt, hogy Szerbia vonatkozásában, ami ilyen szempontból kiemelten fontos számunkra, a jobbikosok számára, a délvidéki magyarság ügye miatt, ismét szinte kizárólag a szexuális kisebbségek helyzete került elő, mint ahogy egyébként a többi országnál is.

Fontos lenne az, hogy az őshonos kisebbségek ügyét uniós szinten képviseljük, és amikor arról beszélünk, hogy reformra van szükség az Unióban, akkor igenis minden alkalommal vessük fel ezt a problémát is, hiszen minden szomszédos ország vonatkozásában elsőrendű kérdésnek kell ennek lennie hazánk számára.

Nagyjából ezek azok a kérdések és ez az a vélemény, amit én el kívántam mondani. Tehát tényleg azt szeretném, hogyha ez a koncepció, amilyen irányról az államtitkár úr is beszélt, az elkövetkezendő időszakban a gyakorlatban is jelentkezne, és láthatnánk ezt az érdemi fellépést önkéntől. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, van-e még kérdés. *(Jelzésre.)* Legény képviselő úr!

DR. LEGÉNY ZSOLT (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Ígérem, megpróbálok rövid lenni, úgyhogy néhány gyors kérdés akkor. Természetesen köszönöm a miniszter úrnak és az államtitkár uraknak a beszámolót.

A miniszter úr említette az exorzéjában, hogy a brüsszeli Állandó Képviselet átalakításán ügyködik. Említette, hogy kilencvenegynéhány diplomatánk van ott. Értve ugyan, hogy mit akart kifejezni, mondta, hogy nem elég fideszesnek lenni, hanem jó szakembernek is kell lenni ahhoz, hogy ott szerepet vállalhasson valaki. Azt szeretném kérdezni, hogy mióta az Állandó Képviselet átkerült a Miniszterelnökséghez, hány diplomatát hívtak vissza? Ha pontosan tudja a számot, pontosan, ha nagyságrendileg vagy megközelítőleg, természetesen azt is köszönöm.

A második kérdésem az lenne, hogy hogyan értékeli azt, miniszter úr, hogy a brüsszeli székhelyű Finanszírozási Mechanizmus Iroda nem talált hiányosságokat a Norvég Alap működésével kapcsolatban, ugyanakkor a KEHI, ezzel szemben, mondjuk úgy, költségvetési csalás miatt feljelentést tett. Én ebben a kettőben valahol ellentmondást érzek.

És végezetül: ön azt nyilatkozta, miniszter úr, idén, még augusztusban, azt hiszem, hogy 133 pályázatot kell kiírnia az idén Magyarországnak. A pályázat.gov.hu honlapon található információk szerint eddig 64-et sikerült kiírni. Ez majdhogynem a

fele; ha politikai tartalmú közelítéssel élnék, akkor még a fele sem. Hogyan fog teljesülni ez a kitűzött cél?

És végül: van egy kormányhatározat, 2015. október 6-án kelt, ez pedig az 1721/2015. kormányhatározat, amely a vidékfejlesztési program 2015. évre szóló éves fejlesztési keretének a megállapításáról szólna. Ebben összesen 32 jogcímen tervezett a kormányzat pályázatokat kiírni. Ebből körülbelül 3-4 jelent meg. A megjelenések a 32-ből nagyrészt novemberre és decemberre tehetőek a pályázati jogcímek alapján. Értve azt, hogy november 30-a is november, de a jövő héten már december következik. Ebben érzek egy kicsi elmaradást. Úgyhogy itt inkább egy óvó, féltve kérdéssel szeretném kérdezni, hogy várható-e akkor ezen jogcímek kiírásának a megjelenése? Merthogy információim szerint a gazdák és a gazdatársadalom nagymértékben készül erre a kiírásra, és várnák, hogy mi fog ezzel történni. Tehát azt szeretném kérdezni, hogy ebben akkor időben körülbelül hogy állnánk. Ezen kormányhatározatban megjelölt programokból, mint ahogy mondtam, még csak néhány jelent meg.

És még egy kérdés ezzel kapcsolatosan: az AKG-val kapcsolatosan szeretném kérdezni, hogyha néhány mondatot hallhatnék a részletszabályairól, hogy mik lesznek ebben a főbb támpontok, a főbb prioritások. Természetesen nem akarom elvinni a Mezőgazdasági bizottság ülése irányába a dolgot. Abban a bizottságban is találkoztunk már néhányszor, de örülnék annak, ha az államtitkár úr esetlegesen néhány sarokpontot tudna nekem mondani arról, hogy milyen tartalommal és milyen feltételekkel kerül az AKG megfogalmazásra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Köszönjük szépen a rövideget. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e még kérdés. *(Senki sem jelentkezik.)*

Ha nincs, akkor mielőtt visszaadom a szót a miniszter úrnak, egy nagyon rövid kérdést engedjen meg a visegrádi négyekkel kapcsolatban!

Végigkísérvén a visegrádi négyek több, mint 20 éves történetét, voltak magasságai és mélypontjai ennek az együttműködésnek, de úgy hiszem, majd a 2010-es kormányváltás után, részben a miniszterelnök úr aktivitásának köszönhetően is, egyre inkább megizmosodik ez az együttműködés.

A visegrádi négyek egy brand ma az Európai Unióban. Megtanultuk azt, hogy kis lobbiközösségeket kell létrehozni ahhoz, hogy mi sikeresek legyünk. Mások úgy fogalmaztak, hogy: egyedül nem megy. Nyilván a visegrádi négyeknek könnyebb együtt harcolnia. Úgy tudom, hogy minden Európai Tanács-ülés előtt van a visegrádi négyek miniszterelnökeinek az egyeztetése. Ez nagyon jó dolog.

Hogyan látja, miniszter úr, a visegrádi négyek jövőjét, különösen a lengyel választások után? Különösen a migrációs ügyben kialakult vélemény kapcsán mennyire megy ellen az Európai Unió más tagországokkal szemben? Illetve mennyire ad jó példát a visegrádi négyek együttműködése más uniós tagországoknak is?

Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Urak! Akkor visszaadom a válaszadás lehetőségére a szót. Először kérem a miniszter urat, majd az államtitkár urakat, hogy röviden válaszoljanak a feltett kérdésekre. Tessék parancsolni!

Lázár János válasza

LÁZÁR JÁNOS, a Miniszterelnökséget vezető miniszter: Köszönöm szépen. Először is köszönöm a kérdéseket. Hadd jegyezzem meg, hogy részben azért volt reményeim szerint eredményes a Miniszterelnökségnek az a munkája, amit 2012-ben az európai uniós ügyek átvételével kezdtünk meg - és az mindenféleképpen egy eredmény, hogy forrásvesztés nélkül zárjuk-e a ciklust, és elnök úrnak munkatársaim nevében köszönöm meg az elismerést -, mert a kormánypártok és az ellenzéki pártok mértéktartó módon, mértékletes módon viszonyultak ehhez a témához, hiszen

mindenki pontosan tudja, hogy az országnak rendkívül fontos az, hogy a kifizetések teljesüljenek és a pályázatok kiírásra kerüljenek. Ez nem egy bonyolult összefüggés. Én azt tapasztalom, hogy a mi munkánkat még az ellenzéki padsorokból is ebben a témakörben inkább a kockázatokat mérlegelésre ajánló és inkább aggódó megfogalmazások jelennek meg, mint hogy ostrom alatt tartanak ezt a témát, ami szerintem nagyon hasznos és talán visszaigazolja azokat a törekvéseket, hogy ennek az új rendszernek a felállításában volt kockázat kétségtelenül, de ez nem egy politikai feladat volt alapvetően, amit én a miniszterelnök úrtól kaptam, hanem egy nehéz helyzetben lévő területet kellett reorganizálni, és a munkatársaim professzionális hozzáállásának köszönhetően újraéleszteni és lényegében a 24. órában megmenteni. Ez akkor jó vagy akkor tud sikeres lenni, ha nincsenek kiélezett pártpolitikai viták, ezért szeretném megköszönni minden képviselőtársamnak a támogatást, amit ehhez a munkához adott. Korrekt és mérték tartó kritikákat kaptam az ellenzéki pártoktól is akár az intézményrendszer, akár az erőltetett ütemű kifizetés tekintetében.

Azt elmondom, és fogom tudni azt, hogy sem a kormánypárti oldalon, sem az ellenzéki oldalon nem lesz osztatlan elismerésben részem, de miután nem politikai struktúrában dolgozom, ami a munkámnak ezt a részét illeti, hanem sokkal inkább egy professzionális menedzsment az elvárás velem szemben, azoknak az embereknek a munkáját az európai uniós támogatásokat illetően, akik a kifizetéseket lehetővé tették, szubvencionálni is fogom, mert olyan vezetőnek gondolom magam, akinek nem elvárásokat kell csak önmagában megfogalmazni, hanem a feltételeket megteremteni, az embereket pedig honorálni kell. Ezért az utolsó néhány hétben a 9 ezer milliárd forint kifizetését követően ki fogjuk fizetni azokat a célprémiumokat, amelynek kilátásba helyezése ösztönöző hatású volt, szeretném mondani. Azt majd egyszer meg kell vitassuk, hogy az államapparátus pénzért tud dolgozni, pénz nélkül meg nem, ez egy másik probléma, de az a 8 havi céljuttatás, amit kilátásba helyeztünk azoknak a dolgozóknak, akik részt vesznek a 9 ezer milliárd kifizetésében, egy jó ötlet volt, piaci ötlet volt - már olyan értelemben, hogy a piacon szokás ilyen ötletet meghatározni -, eredményes volt, és ki is fogjuk fizetni. Többletfeladat, többletmunka, többletbér - ehhez ragaszkodni fogok. Tudom, hogy fognak érte a sajtóban és mindenhol kritizálni, hogy a kollegák jutalmat kapnak, de én úgy gondolom, hogy 9 ezer milliárd forint kifizetése az ország szempontjából kulcsfontosságú volt, és aki ezt a munkát meghajtotta, el is kell ismerni.

Másrészről teljesen jogos Bana Tibornak az az elvárása, hogy az elmúlt hét év egyik tanulsága az információhiány, ezért folyamatosan legyen a bizottságnak információja. Én kész vagyok havonta riportolni a pályázatok kiírásáról, a kifizetések állásáról, és Csepreghy és Vitályos államtitkár kollegáimat a bizottságba küldeni, és írásban és szóban is tájékoztatást adni önöknek. Erre készen állunk, ha elnök úr megteremti ennek a feltételeit, akkor ezt mindenféleképpen meg fogjuk tenni.

A kohéziós alap sorsáról egy megjegyzés. Én nagyon bízom benne, hogy lesz, azonban tudomásul kell venni, hogy nem minden magyar térség részesülhet a fölzárkóztatási pénzből, ha még lesz. Ez alatt azt értem, hogy ma Budapest és a központi régió az Európai Bizottság értékelése szerint bizonyos területeken már elérte az Európai Unió átlagszintjét, tehát itt felzárkóztatási pénzre nincs szükség. Biztos vagyok benne, hogy 2020-ra lesznek olyan térségei az országnak, ahol az Európai Bizottság ugyanezt a helyzetértékelést fogja adni. Annak, hogy itt az elmúlt időszakban elköltöttünk 9 ezer milliárdot, nyilván van nyoma, ha az ember végigmegy az országon, ennek vannak kézzelfogható és látható jelei. Azt érzékelem az Európai Bizottságban - ezt Józsa képviselő úr kérdésére válaszolom -, hogy növekszik az Európai Unió adófizető polgárainak a szkepticizmusa, illetve a pesszimizmusa azzal kapcsolatban, hogy kell-e még Közép-Európának pénzt adni, és mire kell pénzt adni, és megtörtént-e

már a fölzárkóztatás. Biztos, hogy most az infrastruktúrát illetően, a humán- és reálinfrastruktúrát illetően is közelebb vagyunk az európai viszonyokhoz, mint voltunk 2004-ben, ez a pénz nem értelmetlenül került elköltésre fő szabály szerint, és a következő időszak forrásai, ami mindösszesen a vidékfejlesztésen önerővel együtt 11-12 ezer milliárd forint, 2020-ra érzékeltetni fogja a hatását. Azt hiszem, hogy az európai befizetők kérdése az saját magukkal szemben és az Európai Bizottsággal szemben, hogy mit kívánnak még finanszírozni.

Én azt mondom, hogy lesznek források, de átalakulnak ezek a források, és itt szükségünk lesz innovációra és kreativitásra. Jól látszik az, hogy mi infrastruktúra-építésben nagyon jók vagyunk, 3,5 ezer milliárdot költöttünk az első ciklusban infrastruktúra-építésre. Most az egy másik kérdés, hogy abban is igaza van Bana Tibornak, hogy érdemes megnézni, hogy kinek adtunk pénzt, és ki vitte el a pénzt, hogy mire költöttük, és kihez jutott, már csak azért, mert az infrastruktúrára költött források egy nagyon jelentős részét, szerintem 60-70 százalékát külföldi nagyvállalatok kiviteleztek fővállalkozóként, ami azt jelenti, hogy az infrastruktúrára költött pénz haszontartalmának egy nagyon jelentős része visszakerült azokhoz a külföldi országokhoz adó formájában és haszon formájában, akik egyébként befizették ezt a pénzt. Tehát, amikor a Strabag építette a magyar magasépítés és mélyépítés 30-40 százalékát, akkor kérdés, hogy ez a pénz most kihez is került és kinél hasznosul; hogy csak egy példát mondjak. Valóban érdemes nagyon alapos vizsgálatokat végezni, hogy kihez került a pénz, mire költöttük, milyen társadalmopolitikai hatásai lettek, satöbbi. De abban egészen biztos vagyok, hogy ha lesznek források, azok átalakulnak, és nekünk, amiben nem vagyunk jók, szerintem, pont azok a kérdések, amelyeket most személyektől és intézményektől elvonatkoztatnánk.

Az Európai Bizottság nem könnyíti meg a forráslehívást, olyan területekre irányít forrásokat, ahol nem rendelkezünk megfelelő tudással és innovációval, ezek az úgynevezett humán területek. Tehát, amikor képzésről, társadalmi mérnökösködéstről és átalakításról van szó kormányoktól függetlenül, egyszerűen nincs meg az a tudás az önkormányzati világban, a vállalkozói világban, de még az állami világban sem, hogy hogyan kell úgy képzési programokat megvalósítani, hogy a képzést követően, amit az Európai Unió lefinanszíroz, a munkaerőpiacon valóban egy új típusú tudással rendelkező, munkaképes, piacképes és a munkaerőpiac által keresett munkás fog megjelenni. Hiába képzünk mi embereket, sokszor ezek olyan képzések, amelyek kérdéseket hagynak maguk után. És most ne haragudjanak, hogy ilyet mondok, nem föltétlenül politikailag korrekt, amit fogok mondani, de amikor látom az Európai Bizottság részéről azokat a pályázati kiírásokat, hogy a munkaerőpiaci pályázati kiírást olyan emberre kell kiírni, aki halmozottan hátrányos helyzetű, roma, mozgásában korlátozott, egyedülálló és nő, egy vidéki városban limitált azoknak a száma, akik ezt igénybe tudják venni. Tehát azért az Európai Bizottság befizetői sok mindent megtesznek annak érdekében, hogy ne férjünk hozzá könnyen a pénzhez.

Tehát, ha én azt mondom, hogy ipari parkot kell építeni, hogy szakközépiskolát kell fejleszteni, hogy ácsokat, asztalosokat kell képezni, mert abból van hiány, vagy vízvezeték-szerelőre van szükség, hogy ahhoz kell pénzt adni, vagy a kis- és közepes vállalkozónak gépet kell vásárolni, tőkét kellene neki adni - tőkét kellene neki adni, nem hitelt -, hogy utána a tőkével hitelt tudjon fölvenni, ezekre az Európai Bizottság hármát lép hátra, és azt mondja, hogy ezt nem. Tehát nagyon nehéz megtalálni azt a metszéspontot, hogy a magyar gazdaságnak jó legyen, képesek legyünk elkölteni, implementálni, fölhasználni, ugyanakkor az Európai Bizottság elszámolja. Ezért óriási vitáink voltak az operatív programoknál a pályázati kiírásoknál, most is vannak, mert közben a kormány és a miniszterelnök nagyon komoly feltételeket támaszt, hogy a

magyar gazdasági stratégiában a kkv-szektor támogatása, a kis- és középvállalkozások támogatása létkérdés, tehát a források 60 százalékát oda kell irányítani.

Egyébként, ha ezt 4,5-5 ezer milliárdra taksálom a következő hét évben, óriási kérdés van bennem is, hogy a magyar kkv ennek minden szegmensére vevő lesz-e, mert a nagyvállalati szektor ebből ki van zárva, az a száz magyar vállalat is, ami magyar tulajdonban van, már nem kkv és egyébként a GPD legnagyobb részét adja. Tehát, amit most próbálunk, az egy nagyon izgalmas kísérlet, és nagyon kíváncsi vagyok az eredményére, ezért tartom nagyon fontosnak, hogy a parlamenti képviselők, a törvényhozás és talán ennél még fontosabb, hogy a pályázati pénzek címzettjei, a Kereskedelmi és Iparkamara, a VOSZ, a gyáripárosok vagy az intézményfönntartó egyházak és civilek be legyenek vonva a pályázatok kiírásába. Nem minisztériumi főosztályvezetőnek kell eldönteni, hogy mire kell pályázatot kiírni, hanem annak a vállalkozónak kell megmondania, akihez a pénz majd kerülni fog, egyébként nem lesz sikeres az egész. Ebből a szempontból egy teljesen új struktúrájú rendszert próbálunk megvalósítani a következő időszakban.

Tehát szerintem lesz valami, nem tudom, hogy minek fogják hívni, de hogy ebben Magyarország minden régiója részt vesz-e - szerintem nem. Az ország egyes részei még kaphatnak felzárkóztatási pénzeket, és jó néhány régió az Európai Bizottság szerint nem fog pénzt kapni, mint ahogy témák vannak most kizárva.

Magyarországon mégiscsak volna fantázia a vendéglátásban, turizmusban - az Európai Bizottság egy vasat nem hagyott jóvá! Azt mondta az Európai Bizottság, hogy turisztikai beruházásra nincs támogatás; szállodaépítésre nincs támogatás; gyógyfürdő-fejlesztésre nincs támogatás. Nyilván nem véletlenül. Magának sem akar konkurenciát néhány tagország, másrésről pedig látják, hogy ezen a területen már piaci körülmények között kellene megállnunk a lábunkon.

Az egy nagyon nagy kérdés, és szerintem a magyar gazdaságpolitikának az elmúlt 30 évben, és a következő 30 évben nagyon nagy kihívása, hogy ha ezeket a pénzeket kivonom a gazdaságból, kivontam volna ezt a 9 ezret mögöttünk, és kivonnám ezt a 11 ezret előttünk, akkor mire képes a magyar gazdaság? Mi van, ha ezeket a pénzeket kivonom? Mi marad Magyarországból, a magyar gazdaságból, ha ez a pénz nincs? Akkor mi a magyar gazdaság, vagy mi a magyar támogatási rendszer? Természetesen a 9-ből és a 11 ezerből lejönnek befizetések.

Tehát én azt mondom, hogy 2,5-3 ezer milliárdot befizetünk, és körülbelül 4-5-öt kaptunk itt az előző időszakban. És persze ezért óriási áldozatot hozunk, amikor nem alkalmazunk vámrendszert és a többi, tehát a tőke szabadon áramlik az ország irányába és irányából, és az áru is szabadon áramlik. Ennek megfizetjük az árát. Tehát nehéz megmondani, hogy ez hogyan is van, és hogyan is térül meg, de mi ennek a rendszernek mindenféleképpen haszonélvezői vagyunk az ország felzárkózása okán.

És nagyon izgalmas kérdés az, hogy mi történik, ha ez nem lesz. Mi történik 2020 után, hogyha ezek a pénzek nincsenek, vagy nincsenek ekkora volumenben? Én azt gondolom, hogy a kormányzati ciklus második felében, 2017-2018-ban, a közelgő választásoktól teljesen függetlenül, gondolkodni kell azon, intenzíven, hogy mi van 2020 után. Nem 2018 igazából- politikailag persze, az, de a gazdaság dinamikáját illetően nem 2018 a főkérdés, mert az előrejelzések azt mondják, hogy 2017-2018 Közép-Európában jó év lehet, igazából 2020, 2021, 2022 a főkérdés, amikor nem lesz ilyen mennyiségű európai uniós pénz. Sikertült-e Magyarországot, a magyar gazdaságot úgy felzárkóztatni, hogy a mostani extra juttatásokra nem lesz szükség, és az ország megáll-e a saját lábán - ez a nagy kérdés. És ebben, ahány gazdasági szereplővel találkozom, mindegyikben tapasztalok bizonytalanságot.

A felzárkóztatási programokról. Én Farkas Flóriánnak ugyanazt mondom négy szemközt, mint önök előtt és a széles nyilvánosság előtt: neki személy szerint, mint

minden magyar roma vezetőnek, óriási a felelőssége, mert a mindenkori államvezetésnek megvan az az elhatározása, pártoktól függetlenül, hogy integrálja a magyarországi roma kisebbséget. Ezért akik a kisebbséget képviselik és eljátszák a többség és a társadalom bizalmát - idézőjelbe téve -, „pitiáner” ügyek kapcsán feláldozzák a nagy ügyet, azok óriási hibát követnek el, nem a saját személyes karrierjük szempontjából, mert az megy a lecsóba, az irreleváns, az ügy szempontjából követnek el óriási hibát - mindegy, hogy a kormány embere, vagy mindegy, hogyha az önkormányzatnak az embere.

Itt minden állami vezetés az elmúlt tizenegynéhány esztendőben próbált lehetőséget teremteni a roma közösség számára. Sajnos volt olyan tapasztalatom, nem egy esetben, hogy a roma vezetőken is múlt az, hogy egy program sikeres vagy sikertelen lett. És az a meggyőződésem, hogy ebben a felelősség nemcsak a kormányzaté, hanem a roma vezetőké is. És el sem tudják képzelni, hogy mekkora hibát követnek el, mert a társadalomban könnyen és summázva alakul ki az a vélemény, hogy akkor ennek a közösségnek nem szabad pénzt adni. És ez életveszélyes, és nem a kormányzat vagy a mindenkori többség szándékán múlik ez.

Lakossági energiahatékonyság: ez egy nagyon izgalmas kérdés. Én most nem szeretném itt külön társadalmi vitával terhelni a bizottsági ülést, hogy vajon magántulajdonba az európai adófizetőknek kell-e beruházniuk Magyarországon, vagy a magyar adófizetőknek kell-e beruházniuk Magyarországon, mert tudnék ezzel ellentétes álláspontot is képviselni. Ezért megfontolásra érdemes az a kormányzati álláspont, a kritikákkal szemben is, hogy azt mondja a kormány, hogy igen, adunk európai uniós pénzt, nagyságrendileg 100 milliárdot, visszatérítendő támogatást adunk lakáskorszerűsítésre, ugyanakkor hozzáteszünk egyharmad rész nagyon olcsó banki hitelt a Fejlesztési Bankon keresztül, és hozzátesz egyharmad rész önerőt az, akié az ingatlan. Szerintem egy ingatlantulajdonostól, akinek az érdekében a saját vagyonába beruházás történik, elvárható, hogy egyharmaddal hozzájáruljon.

Egyébként a tulajdon szentsége vagy az egész polgári gondolkodásmód, ami mégis a tulajdonon alapul, hogyan alakul ki, hogyha mindenki azt várja, hogy attól, hogy társasházi lakása van, majd az államnak kell felújítania a lakást - ez egy tévedés. Ez pontosan ugyanaz, mint mikor a közös képviselőket valami idegentestnek képzelet a lakóközösség, mikor a lakóközösség a tulajdonosa a háznak, és nem a közös képviselőnek a felelőssége, hogy a házat üzemeltesse, hanem a tulajdonosok felelőssége, csak itt még vannak restanciáink.

Másrészről pedig a visszatérítendő támogatás egy nagyon jó konstrukció, hiszen itt energiaár- és rezsicsökkentés a cél, és ezek mind megtérülő beruházások. Másrészről mi szeretnénk mással is segíteni ezeket a beruházásokat, mert típusterveket készítünk arra nézve, hogy a 800 ezer Kádár-kockát hogyan lehetne korszerűsíteni Magyarországon. Ezekből a 100 négyzetméteres, 120 négyzetméteres Kádár-kockákból minimum 800-850 ezer van Magyarországon, nagyon sok, és ezeknek a felújítására típustervet készít a kormány, ami azonnal megvalósítható, külön engedélyezés nélkül. Ha ehhez valaki hozzátesz egyharmad önerőt, kap egy nagyon olcsó banki konstrukciót, és kap egyharmad visszatérítendő támogatást, szerintem az méltányos és fair azokkal szemben is, akik nem kapnak majd ilyet, vagy azokkal szemben is, akiknek más lakásuk van.

Schengen, illetve hogy ezek megbuktak vagy nem buktak - ez mind átalakításra szorul. Ma reggel a francia miniszterelnök azt mondta, hogy meg kell most már állítani a bevándorlást. Most már nem korlátozni kell, most már nem jöhetnek. Ez a ma reggeli francia hír, hogy nem tudjuk fogadni őket. Csak a „hogyan?”kérdése a probléma. Magyarországon átment 400 ezer ember. Ebből 173 ezret tudtunk ellenőrizni, és 230 ezer kivonta magát az ellenőrzés alól, megtagadta az ellenőrzést. Ennek a szimbolikus

csoportha volt a Keletinél lévő 1500 ember, jobban mondva 4000, akiktől semmi mást nem akartunk, csak ellenőrizni és kontrollálni akartuk őket. Hogy most közöttük volt-e bárki, aki nem integrálódni akar Európába, hanem azt akarja, hogy Európa integrálódjon hozzá, hogy volt-e ilyen ember, ezt senki meg nem mondja. A 230 ezerben sokféle lehetett. És akkor hiába küldte a CIA a jelzéseit, hiába küldte Nyugat-Európába az összes atlanti titkosszolgálat a jelzéseit, hogy ez óriás kockázat, Németország úgy döntött, hogy ez mehet. És ez egy nagyon súlyos vezetői hiba volt az én megítélésem szerint, egy nagyon súlyos hiba volt - 230 ezer ember így került be, csak Magyarországon keresztül.

A betelepítési kvótával kapcsolatban azt szeretném elmondani, hogy nem érzem a változást. Nem érzem a változást, sőt, ideológiai vita zajlik, hogy akik bejöttek, terrorcselekményt hajtottak végre, és dokumentáltan a migránshullámon keresztül jöttek be, most akkor azoknak mi a helye a bevándorlás értékelésében. Én azt gondolom, hogy az egy elfogadhatatlan politika, hogyha valakinek bevándorlóra van szüksége, behívja a bevándorlókat, és aki neki nem kell, azt szétteríti Európában. Ha ezt a Bizottság csinálja, akkor is elfogadhatatlan, ha ezt Németország csinálja, akkor is elfogadhatatlan.

Magyarországon én olyan emberrel nem igazából találkoztam, aki azt mondta volna, hogy ide bevándorlókat kellene hozni. Ha valakit hozni kell az országba munka miatt, vagy demográfiai okok miatt, miután saját magunkkal vagyunk határosak, ezért azok csak magyarok lehetnek, senki más nem lehet.

Ráadásul van egy súlyos problémánk, 600 éve együtt élünk a magyarországi cigányokkal, és nem tudjuk őket integrálni. Beszéljünk világosan: hogyan tudnánk olyan embereket integrálni, akik olyan kulturális világból jönnek, ahol alapkérdésekben nem értünk egyet? Hát az európai világ, csak egy példát mondok, mégis abba az irányba halad, most ez egy ironikus megjegyzés volt, hogy női egyenjogúságot garantál mindenkinek. Ez a mai modern európai társadalom egyik legfontosabb része. Akik jönnek az iszlámból, azok a női egyenjogúságot majd tiszteletben fogják tartani? Azonnal felmerül, nyitó kérdésként felmerül három-négy olyan alapérték, amelyek nekünk, európaiaknak - antirasszizmus, satöbbi, antiszemitizmus elleni fellépés - alapkérdésként merülnek fel. A családmódel kérdés: most akkor egynejlőség van vagy többnejlőség van Európában? Vagy mi van?

Tehát ezek a viták egyelőre kitérgyalatlanul hevernek Európa asztalán. Az európai vezetők legyintenek, azt mondják, hogy évi 1 millió - nem egyszer 1 millió, évi 1 millió - nem probléma - évi 1 millió nem probléma -, majd szétosztjuk. Most én azt tudom önöknek mondani, és miután képviselők vagyunk, talán ezt a dimenziót megengedhetem magamnak, én a választókerületemben 19 település esetében egész biztos vagyok abban, hogy a 19 település képviselő-testülete közül senki sem fogja megszavazni, hogy egy ránk kényszerített bevándorlónak adjunk lakást vagy szociális segélyt. Nem lesz olyan helyi képviselő-testület, amelyik azt mondaná, hogy igen, ennek a bevándorlónak adjunk európai volumenű szociális segélyt, és adjunk neki lakást, mert a szociális segélyek szintjét majd Európában mindenhol egyformára kell vinni annak érdekében, hogy itt maradjanak. Ez maga az örület az én véleményem szerint, és megvalósíthatatlan. Ez elfogadhatatlan és megvalósíthatatlan.

Bicske is rajta van azon a listán, ahol nem indokolt a menekülttábor fölszámolása, a képviselő úrnak szeretném ezt megjegyezni.

A közvetlen források. Az előző ciklusban szerény jelentéssel tudnék szolgálni a Magyarországra került közvetlen forrásokat illetően. Most egy fejlesztési minisztériumi koordináció mellett sem jött még semmi, de reméljük, hogy ez a jövőben másképpen lesz, tehát várom az eredményeket magam is. Ez nem a mi tárcánkhoz tartozik. Nagy

érdeklődéssel várom, hogy mikor és mi fog ebben az ügyben történni. Egyelőre még szerény jelentést tudok csak az önök asztalára tenni.

Itt van ez a földkérdés. A földkérdésnek két dimenziója van, az egyik nagy kérdés: Magyarországon kik szerezhetnek földtulajdont? Az Európai Bizottság offenzívát indított Magyarország ellen annak érdekében, hogy a jogi személyek, gazdasági társaságok földtulajdonszerzése elől az akadályokat elhárítsa és megengedje, hogy Magyarországon a jogi személyek földtulajdont vásároljanak ugyanúgy, mint Romániában. Ez a csata már zajlik, kötelezettségszegési eljárási szakaszban van.

Ettől függetlenül az Európai Bizottságnál, én nem tudom megmondani, hogy ki, de föl- és bejelentést tett, illetve van egy gyanúm, hogy ez a politikától nem független. A följelentés lényege az, hogy külföldiek nem indulhattak a fölárveréseken. Én ennek a följelentésnek a szövegét szinte ugyanolyannak tartom - szó szerint egyezőnek -, mint amit az Alkotmánybíróságra küldtek be politikai szervezetek. (*Bana Tibor felé:*) Képviselő úr talán többet tud erről, hiszen önök is az Alkotmánybírósághoz fordultak, majd nézze meg, hogy van-e szöveg szerinti egyezés a Brüsszelbe beadott följelentés és az Alkotmánybírósághoz adott bejelentés között. Most én azt megértem, hogy ebből a külföldieket ki kell zárni, de itt a külföldi státus előtt van két fontosabb státus. Magyarországon ma földműves vehet földet, aki helyben lakó. A nem magyar állampolgár, aki földműves - ebből van 223 Magyarországon -, egy jelentős részének már megvan a 300 hektárja, tehát ők nem vehetnek földet ebben az akcióban, és hogy a 200-ból vagy a 180-ból vagy a 150-ből, aki még marad, hányan helyben lakók, azt én önnek nem tudom megmondani. Biztos lesz olyan, lehet olyan, aki helyben lakó földműves, nem magyar állampolgár, mégis földhöz jut. És akkor meg kell nézni, hogy magyar ember-e. Én ennek a listának birtokában vagyok. A lista fele magyar névazonosságú személyeket tartalmaz, akik osztrák, német vagy román állampolgárok például. Tehát óvatosan bánnék azzal, hogy ezek mennyiben külföldiek, ha már élethivatásszerűen itt élnek, tehát helyben lakók, magyarországi földműves dokumentációval rendelkeznek, és egyébként magyar neve van egy jelentős részüknek. Akkor ezek-e azok a külföldiek, akiktől meg akarjuk óvni a földet? Ráadásul elment már 15 ezer hektárnyi föld az elmúlt egy hét árverésein, sokkal nagyobb az érdeklődés, mint azt előre bárki is gondolhatta volna. Azt tudom mondani, hogy ez a 15 ezer hektár jelent 17-18 milliárd forintot, de a tegnapi napon a hitelígérvényt igénylők száma és aránya átlépte a 100 milliárd forintot. Tehát itt azzal kell számolni, hogy a következő két hónapban még 100 milliárd forintnyi árverési tétel fog végbemenni, és a Magyar Fejlesztési Bank nem tud olyanról, hogy külföldi állampolgár jelentkezett volna nála. Én mindennap nézetem, napi jelentést kapok, az MFB-nél tudomásom szerint külföldi nem jelentkezett. Tehát van egy magyar földműves vásárlói igény, megyénként változó intenzitással, van, ahol 50 százalékos, van, ahol 80-90. Tegnap Nógrád megyében, Szabolcsban minden föld elment, Somogyban nagy részben, kilencven-valahány százalékban elmentek a földek, Győrben 50 százalékban, tehát nagyon izgalmas ennek az elemzése is. De ez az akció zajlik.

A magyar törvények jelen pillanatban, amíg Brüsszel nem lép föl még keményebben ellenünk, megóvnak bennünket attól, hogy nem helyben lakó és nem földműves földhöz jusson. De ha Brüsszel ránk kényszeríti, hogy jogi személy földet vehessen Magyarországon, az egy nagyon izgalmas kihívás lesz a magyar törvényhozás számára, hogy megvédje.

Huszonkét embert küldtünk el a 90-ből idáig, tervezünk még változásokat.

A Norvég Alapnak - mint tudják - két része van. A Norvég Alapnak van egy 37-38 milliárdos része, amin soha nem volt vita, és van egy 2-3 milliárdos része, amin vita van, a késhegyig menő, élet-halálra folytatott vita néhány milliárd forint körül zajlik. Elvi jelentőségű a vita, mert az a meggyőződésünk, hogy amikor a norvég kormány

ennek a pénznek a magyarországi szétosztását nem a kormányzatra bízta, hanem egy pártpolitikát csináló civil szervezetre bízta, azzal beavatkozott a magyar belügyekbe. Szeretném önöket tájékoztatni arról, hogy előrehaladott szakmai tárgyalások zajlanak Norvégia és Magyarország között a helyzet rendezése érdekében, közel vagyunk a megállapodáshoz és a rossz gyakorlat megszüntetéséhez is. Természetesen ebből mind a két fél le kell vonja a tanulságokat.

A pályázati fölhívásokkal úgy állunk, hogy hatvan-egynéhány jelent meg, ez az idénre szánt összeg fele, a többi pedig itt van már a Miniszterelnökségen minőségbiztosítás alatt, ami azt jelenti, hogy nekünk kell megvizsgálnunk azt, hogy a társadalmi és a stratégiai céloknak megfelelő módon van-e összerakva a pályázat, de ezeknek a megjelenése decemberben abszolút várható. Tehát még rengeteg pályázat fog megjelenni december folyamán, most pedig megjelent a Magyar Közlönyben az a 2 ezer milliárdos gyorsító csomag, amely lehetővé teszi, hogy a következő, a 2016-os évben 2 ezer milliárd forintot próbáljon kiírni, és megkezdjük annak a realizálását, mert az idén 2300-2500 milliárd vagy még több lesz a kifizetés, ami óriási tétel, ehhez képest egy mínusz szám mindenképpen negatív hatással van a gazdasági növekedésre, még akkor is, ha az ország nem áll rosszabbul, ettől függetlenül.

Szabolcsnak még vannak válaszai, ha jól tudom.

Takács Szabolcs Ferenc válasza

TAKÁCS SZABOLCS FERENC államtitkár (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen, miniszter úr. Néhány olyan kérdésre válaszolnék még, ami esetleg elmaradt a válaszáadás során.

A kohéziós politikáról szerintem nem kell többet mondanom annál, mint amit miniszter úr mondott. Egy rövid megjegyzés, és egy picit ez kapcsolódik a brit reformjavaslathoz. Ha úgy tetszik, ez filozófiai megközelítés, de azért látni kell, hogy a kohéziós politika nemcsak a kedvezményezett országok, tehát a kohéziós országok számára előnyös. Nyilvánvalóan elsősorban ezen országok gazdasági és társadalmi felzárkózását célozza meg, a konvergenciát, de azt is látni kell, hogy a befizető országok számára is kedvező ez a politika. Számos, nagyon komoly szakmai tanulmány készült arról, hogy például az Európai Unió motorjának tartott német gazdaság mennyit profitált abból, hogy 2004-ben a közép-európai országok az Európai Unió tagjává váltak, ez GDP-ben kimutatható, mint ahogy az is, hogy Németország mennyi gazdasági növekedéstől esett volna el, ha ez nem lenne. Tehát a kohéziós politika kapcsán ezt valahol a politikai közvéleményben meg általában a közvéleményben Európában tudatosítani kell, hogy ez számukra is előnyös. Azt kell persze eldönteni, hogy Európa egyes országainak a vezetői milyen Európai Uniót szeretnének a jövőben.

Nekünk négy évvel ezelőtt, amikor az Európai Unió Tanácsának az elnökségét elláttuk, az volt a mottónk, hogy erős Európa. Meggyőződésünk, hogy Európa csak akkor lehet erős, ha valamennyi tagállama erős, és nyilván különbségek vannak a tagállamok között. Ezeket a különbségeket különböző eszközökkel, politikákkal kell kezelni, tehát ez egy ilyen generális hozzászólás. Egyébként a brit reformcsomag kapcsán - és válaszolnék itt Bana képviselő úr kérdésére -: a britek Európa versenyképességét nagyon fontos célkitűzésnek tartják, és ennek kapcsán megfogalmazták például a tőkepiaci unió létrehozását vagy a digitális belső piac létrehozását. Míg ezeket a politikákat tudjuk támogatni, a tárgyalások során már megkezdődtek azok az egyeztetések, amikor felhívjuk a figyelmüket, hogy a kohéziós, illetve a mezőgazdasági politikák fenntartása ugyanúgy növelné Európa versenyképességét akár 2020 után is. 2016 végén lesz a jelenleg futó, többéves pénzügyi keret félidei felülvizsgálata. Egyelőre nincs most arról szó, hogy változás lenne, sőt, az se biztos, hogy 2020 után egy az egyben meg fog szűnni a kohéziós

politika. Lehet, hogy lesz egy ilyen fokozatos kivétel a rendszerből, de a lényeg az, hogy eldőljenek azok a politikai jellegű diskurzusok, viták, hogy belássák a nettó befizetők is, hogy számukra is előnyös, ha Közép-Európa, és kicsit továbbmegyünk, akár a Nyugat-Balkán is jobban integrálódik az Európai Unióhoz. A globális versenyben Európának olyan nagy gazdaságokkal kell folyamatosan megküzdenie, mint a kínai gazdaság, az Egyesült Államok gazdasága, más nagy globális gazdaságok. Mi úgy látjuk, hogy egy mag-Európa kevésbé lenne versenyképes, mint a 28 tagú vagy akár egy nagyobb lélekszámú Európa. Tehát nekünk továbbra is stratégiai célunk az, hogy a nyugat-balkáni országok, köztük Szerbia európai integrációs törekvéseit támogassuk. Idén március 1-je óta egy magyar szakember Belgrádban segíti a szerbek integrációs folyamatát. Ha úgy tetszik, testközelből figyeljük a szerbek mozgását.

Természetesen, és ezt megerősítem a képviselő úr kérdésére, a magyar nemzeti kisebbségek mindenkori helyzetét, jövőjét, érdekeit minden egyes ágazatpolitikai, szakpolitikai kérdésben kiemelten figyeljük. A szerb kormányt különböző tárgyalásokon rendszeresen emlékeztetjük arra, hogy a kisebbségi akcióterv benyújtása esedékes lenne. Tehát azokat a garanciákat be akarjuk építeni a szerbek integrációs folyamatába, hogy a vajdasági magyar kisebbség érdekei hosszú távon garantáltak legyenek. Ezt különböző tanácsi formációkban, munkacsoportokban a magyar diplomaták, képviselők kötelességszerűen és automatizmusként mindig elmondják. Ugyanez a helyzet mondjuk az Európai Unió és Ukrajna vonatkozásában is, bármely más olyan ország vonatkozásában, ahol ez számunkra lényeges.

Amit az elnök úr kérdezett a visegrádi együttműködésről, én ezt csak meg tudom erősíteni. Azt gondolom, hogy a V4, amelynek a modernkori történelme arról szólt, hogy a kilencvenes évek elején először három, majd négy ország vezetői úgy döntöttek, hogy az euroatlanti integrációs törekvések kapcsán jobban járunk mind a négyen, hogyha a tárgyalási taktikát, a szempontjainkat egyesítjük, közösen nagyobb hatékonysággal tudunk fellépni, ez a cél teljesült. 2004-ben mind a négy ország mind a NATO, mind az Európai Unió tagjává vált.

Viszont az azóta eltelt 11 évben a különböző színezetű kormányok - és ebben igaza van az elnök úrnak, hogy voltak hullámvölgyek -, összességében mind a négy ország vezetői a visegrádi együttműködésben egy stratégiát látnak. És valóban, valamennyi Tanács-ülés előtt, nemcsak az Európai Tanács, tehát az állam- és kormányfők tanácsa, hanem különböző szakpolitikai tanácsok előtt mindig, rendszeresen van V4-es egyeztetés. Van úgy, hogy nem értünk egyet 100 százalékban minden kérdésben, de akkor is, azt a területet, ahol közös érdek és közös álláspont van, azt mindig közösen jelezzük az Európai Unió Tanácsa, a Bizottság irányába. Tehát Visegrád egy értékkeé vált, egy nagyon komoly érdekérvényesítésre képes együttműködéssé, amelynek a hangjára odafigyelnek. A migráció kapcsán ez eléggé élesen és világosan megmutatkozott.

Ami Lengyelországban jelenleg zajlik, azt úgy látjuk, hogy a nemzeti érdekek képviselését még hatékonyabban, még erőteljesebben képviselni fogó kormány fog felállni Lengyelországban. És úgy gondolom, hogyha csak a migrációra térünk rá, amire az elnök úr kérdése is irányult, a lengyel társadalom a migránsokkal szemben mindenféle közvélemény-kutatás alapján sokkal elutasítóbb, mint például a magyar. Tehát arra számítunk, hogy migráció tekintetében egy sokkal erősebb, még az eddiginél is erősebb lengyel vonalvezetés fog megtörténni.

Azt hiszem, hogy minden kérdésre válaszoltunk. Hogyha valami kimaradt volna, akkor természetesen még megtesszük.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Urak! Szeretném megköszönni, hogy a bizottság rendelkezésére álltak. Köszönjük azt a felajánlását is,

hogy havonta, ha úgy szükséges, akkor jön, vagy az államtitkárai beszámolnak a kohéziós és strukturális alapok hazai felhasználásáról, magyarán a pályázatokról. És itt szeretném meghívni az újságírókat, a szakújságírókat, hogy vegyenek részt ezeken az üléseken, hiszen elemi érdekünk, hogy első kézből tudjuk meg az információkat az európai pénzekkel kapcsolatban.

Az ülés berekesztése

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a bizottság elnöksége vasárnap Luxemburgba utazik, ahol az 54. COSAC plenáris ülésre kerül sor, tehát így a jövő héten nem tartunk bizottsági ülést. Ugyanakkor előre jelzem, hogy december 8-án, kedden, 9 órától kerül sor Trócsányi László igazságügyi miniszter és december 11-én, pénteken 10 órától pedig Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter éves meghallgatására.

Tisztelt Bizottsági Tagok! Kedves Vendégeink! Megköszönöm a részvételt, a bizottsági ülést bezárom. Köszönöm szépen. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 05 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Madarász Mária és Nánásiné Czapári Judit